

سال یازدهم ◊ شماره مسلسل ۲۵۹۴ ◊ چهارشنبه ۹ حمل ۱۳۹۶ ◊ قیمت ۲۰ افغانی

برکناری نزدیک به ۱۴۰۰ تن به اتهام فساد از وزارت دفاع

خون قربانیان حادثه چهارصد بستر توسط مجلس نادیده گرفته شد

دو سوم مبتلایان به توبرکلوز زنانند

یافته‌های ۸ صبح:

حکومت جلو فعالیت‌های غیرقانونی حزب‌التحریر را نگرفته است

صفحه ۴

برای شکست تروریسم در افغانستان، از محصولات تریاک در ننگرها آغاز کنید

واکنش سیاسی به تروریسم مواد مخدر در افغانستان با گریز سیاسیون از قبول ریسک پرداختن به این مساله، فساد مقامات، روشن‌فکران محتاط و بزدلی کارشناسان توسعه که از اجرای بازدارنده‌ها بر ده‌ها قریب تریاک خجالت می‌کشند، خفه شده است. کسانی توسط تولیدکنندگان تریاک، مانند قربانیان افغان و جهانی تروریسم، جرم و جنایت، فساد و مواد مخدر صدمه دیده‌اند، هم‌مانند تولیدکنندگان تریاک منسجم و سازمان یافته نیستند. آن‌ها در مقایسه با تولیدکنندگان تریاک، که منافع متمرکزی دارند و قادر به نفوذ بر سیاست‌مداران محلی و ملی‌اند، گروهی دارای منافع مشترک نیستند.

شرکت خدمات اینترنتی افغان سایبر

Afghan Cyber ISP/ICT Company

Internet Services all over Afghanistan

- NGOs & Army Camps
- Government Sector
- Private Organizations & Homes
- VSAT
- ICT Solutions
- Wireless

+93 799 19 92 03
+93 789 28 40 40

West of Hanzalah Masjid, Haji Yaqub Square, Shar-e-naw, Kabul-Afghanistan

برق آفتابی امروز، برای فردای پاکیزه

آیا دنبال انرژی پاک و با قیمت مناسب برای خانه‌ها و یا تجارت خویش هستید؟

اولین بانک قرضه‌های کوچک - افغانستان به همکاری کمپنی فناوری اروپایی (ETC) به شما قرضه تنویر سولر را که یک فرست مالی برای خرید وسایل آفتابی مدرن و پیشرفته از شرکت های تائید شده IFC برای روشن ساختن خانه‌ها و محل کارتان میباشد به شما معرفی مینماید! این بسته شامل بادپکه، چارجر موبایل و حتی تلویزیون مجهز با سیستم سولر میباشد!

بر علاوه قرضه تنویر سولر دارای این مشخصات ویژه ذیل میباشد.

- قرضه الی ۶۰۰ دالر امریکایی و یا معادل آن به افغانی
- بدون فیس اداری
- بدون پیش پرداخت
- تضمین دوساله دستگاه

جهت معلومات بیشتر، همین حالا به شماره های ۰۷۹۰۰۱۰۱۰۴ - ۰۷۹۰۰۱۰۱۰۵ به تماس شده ویا از نزدیکترین نمایندگی ما دیدن نمائید.

رشوهدی نظریه پرداز بازسازی دولت‌های ناکام

رشوهدی به نمایندگان پارلمان آن هم از پول‌های اپراتیفی، خبری تکان‌دهنده بود. بدتر از آن این که رییس‌جمهور به این کار رضایت داده است. رییس‌جمهور تکنوکرات و تحصیل‌کرده‌ای که کتاب می‌نویسد و برای بازسازی دولت‌های ناکام نظریه پرداز می‌کند، چرا حاضر شده است که برای ابقای رییس امنیت ملی، وزیر دفاع و وزیر داخله، به نمایندگان رشوهدی بدهد؟ متأسفانه که سیاست در کشور ما چنان آلوده شده است که حتا داعیه دار و علم‌پر دار بازسازی دولت‌های ناکام آن مغلوب فساد مالی و اداری می‌شود.

پول‌های اپراتیفی نهادهای امنیتی را جامعه جهانی تامین می‌کند. این پول باید در مبارزه با تروریسم مصرف شود، اما حکومت و شخص رییس‌جمهور اجازه داده‌اند که این پول به نمایندگان رشوهدی توزیع شود. ارگ با توزیع پول اپراتیفی به نمایندگان رشوهدی علاوه بر این که فساد را فربه کرده، جان شهروندان عادی افغانستان را هم به خطر انداخته است.

پول‌های اپراتیفی بودجه فعالیت‌های کشفی و استخباراتی است. وقتی این پول‌ها در جای دیگری به مصرف برسد، روشن است که فعالیت‌های تروریستی کشف نمی‌شود. وقتی دسیسه‌های تروریست‌ها کشف نشود، حمله‌های تروریستی بیشتر می‌شود و انسان‌های بی‌گناه زیادی جان‌شان را از دست می‌دهند. وقتی که ارگ و رییس‌جمهور اجازه دادند که پول اپراتیفی در میان نمایندگان توزیع شود و برای سه مقام امنیتی رای خریدند، آیا به جان شهروندان و سرنوشت کشور اندیشیدند؟ تروریسم و فساد مالی از مردم افغانستان قربانی می‌گیرد. با توزیع پول اپراتیفی به نمایندگان رشوهدی ارگ هر دو پدیده را تقویت کرد. این طور نیست که دستگاه ارگ و رییس‌جمهور ندانند که رشوهدی به پارلمان چه پیامدهایی دارد. اما با وجودی که می‌دانستند در حق نظام بیروکراتیک افغانستان، قوای مسلح و شهروندان عام کشور جفا کردند.

وزیر دولت در امور اصلاح سکتور امنیتی نوشته است که می‌خواهد برای نیروهای امنیتی یک عقبه پاک بیروکراتیک بسازد. وقتی که ارگ قدرتمندترین نهاد افغانستان اجازه دهد که پول‌های اپراتیفی نهادهای امنیتی به نمایندگان فاسد پرداخته شود تا سه مقام امنیتی رای بیاورند، چگونه می‌توان به ایجاد یک عقبه پاک بیروکراتیک برای نیروهای امنیتی کشور امید بست؟

تزریق پول اپراتیفی در پارلمان و تایید صلاحیت هر سه مقام امنیتی، جو یاس و ناامیدی را در جامعه سنگین‌تر کرده است. رسانه‌های شدن تزیق پول اپراتیفی به پارلمان، هیچ امیدی به اصلاح اداره و ایجاد حکومتداری سالم، باقی نگذاشته است. انتظار می‌رفت که در پاسخ به گزارش‌های متعدد «سیگار» و شکست‌های امنیتی، پارلمان دست‌کم دو مقام ارشد امنیتی را رد صلاحیت کند و رییس‌جمهور آن عده از جنرالان قوای مسلح را در فساد و شکست‌های امنیتی دست‌دارند، مورد مواخذه قرار دهد. اما تزیق پول اپراتیفی در پارلمان، دیگر هیچ امیدی برای اصلاحات باقی نگذاشته است.

افکار عمومی دیگر نه به فرمانده کل قوای مسلح باور ندارد، نه به مرکز عدلی و قضایی مبارزه با فساد و نه به مقام‌های ارشد امنیتی. تنها امید مردم افغانستان سربازانی هستند که برای بقای کبان دولت در میدان‌های نبرد قربانی می‌دهند.

تا شش ماه زمینه استخدام

آموزگاران جدید فراهم می‌شود

۸صبح، کابل: عبدالله عبدالله رییس‌اجرائی کشور، در نشست با مسوولان وزارت معارف گفته است که تا شش ماه دیگر زمینه استخدام آموزگاران جدید فراهم خواهد شد. آقای عبدالله در این نشست تاکید کرد که باید، تا شش ماه دیگر بست‌های خالی در وزارت معارف پر شود.

جاری خورشیدی باید شانزده هزار تن استخدام شوند.

در همین حال، مسوولان وزارت مالیه گفته‌اند که بودجه کافی به وزارت معارف داده شده و این وزارت می‌تواند که مشکل معاشات آموزگاران جدید را از بخش‌های دیگر که بودجه آن به مصرف نمی‌رسد، حل کنند.

هم‌چنین وزارت معارف از آغاز روند توزیع ۱،۲۵ میلیون جلد کتاب درسی در ولایت بلخ خبر داده است. این وزارت می‌گوید که روند توزیع این کتاب‌ها روز سه‌شنبه آغاز شده و قرار است تا آخر ماه جاری مشکل شش‌صد و سی هزار تن از دانش‌آموزان مکاتب ولایت بلخ از نبود کتب درسی حل گردد. به گفته این وزارت، این کتاب‌ها که ۹۳ میلیون افغانی هزینه برداشته، از کمک‌های اداره انکشاف بین‌المللی ایالات متحده امریکا چاپ شده است.

دولت جدید امریکا به تداوم همکاری‌ها

با افغانستان متعهد است

احمدشکیب مستغنی سخنگوی وزارت امور خارجه، می‌گوید که این مقام‌های امریکایی در دیدارشان با وزیر خارجه کشور، اعلام کرده‌اند که دولت جدید امریکا به کمک‌ها و همکاری‌هایش به افغانستان ادامه می‌دهد.

به گفته آقای مستغنی، مشاور امنیت ملی امریکا در این دیدار گفته است که روابط میان افغانستان و ایالات متحده امریکا براساس موافقت‌نامه استراتژیک میان دو کشور ادامه می‌یابد.

صلاح‌الدین ربانی اخیراً به منظور شرکت روزه به امریکا داشت و در این سفر با مقام‌های ارشد از جمله وزیران خارجه و دفاع و مشاور امنیت ملی و برخی از سناتوران امریکایی دیدار و گفتگو کرده است.

۸صبح، کابل: مقام‌های ارشد امریکایی در سفر صلاح‌الدین ربانی وزیر امور خارجه افغانستان به ایالات متحده، بر تداوم همکاری‌های دولت جدید این کشور با افغانستان تاکید کرده‌اند.

سرباز بریتانیایی محکوم به قتل

شبه‌عمد یک طالب آزاد می‌شود

به سرپرستی الکساندر بلکمن یکی از افراد طالبان را می‌یابد. اگرچه این فرد زخمی بود و اسلحه او نیز دور از دسترسش قرار داشت، نظامی بریتانیایی عمداً به او شلیک کرد و او را به قتل رساند. اعضای گروه گشت این ماجرا را مخفی نگه داشتند، اما یکی از تفنگداران عضو این گروه با یک دوربین، فلمی از این ماجرا گرفت و آن را در اختیار فرماندهان بریتانیایی قرار داد و این فلم مبنای پیگرد قانونی الکساندر بلکمن شد.

حکم دادگاه نظامی قبلی اعتراضاتی را برانگیخت و گروه‌هایی در دفاع از او تشکیل شدند و به تلاش برای تجدیدنظر در حکم پرداختند. به گفته آنان، چنین حکمی بدون در نظر گرفتن شرایط صحنه جنگ صادر شده بود. مخالفان این حکم، طی سال‌های بعد تلاش گسترده‌ای را برای تجدیدنظر در اتهام الکساندر بلکمن و محاکمه مجدد او به عمل آوردند و سرانجام موفق شدند جرم او را قتل شبه‌عمد تقلیل دهند.

کلیر بلکمن همسر الکساندر بلکمن با فردریک فورساید، نویسنده بریتانیایی و روزنامه دیلی میل از اعضای کمپین حمایت از محاکمه مجدد و کاهش محکومیت او بودند.

الکساندر بلکمن، عضو واحد تفنگداران دریایی بریتانیا که به جرم قتل شبه‌عمد یک عضو زخمی طالبان در افغانستان به ۷ سال زندان محکوم شده بود، به زودی آزاد می‌شود.

آقای بلکمن که ۴۲ سال دارد، بیشتر از ۳ سال را در زندانی سپری کرده و مشمول بخشودگی مشروط باقی‌مانده طول دوره محکومیت خود می‌شود. محکومیت جدید این سرباز سابق نیروهای دریایی بریتانیا پس از آن اعلام می‌شود که دو هفته پیش دادگاهی در بریتانیا محکومیت او را از «قتل عمد» به قتل شبه‌عمد تقلیل داد. به گزارش بی بی سی، الکساندر بلکمن در سال ۲۰۱۳ میلادی در

اخراج پانزده پناهجوی افغان از آلمان

گروهی دیگر از پناهجویان درخواست پناهندگی شان در آلمان رد شده بود، به روز سه‌شنبه از میدان هوایی مونشن به افغانستان فرستاده شد. آژانس خبری آلمان به نقل از وزارت داخله ایالت بایرن شمار مهاجران رد شده را ۱۵ تن ذکر کرده است.

وزارت داخله ایالت بایرن آلمان گفته است که تمام افراد اخراج شده را «مردانی تشکیل می‌دهد که شماری از آن‌ها مرتکب جرم در آلمان شده‌اند.»

این در حالی است که شورای مهاجران ایالت مونشن در مقابل این اقدام در میدان هوایی مونشن دست به تظاهرات زده است. در این میان در دو ترمینل میدان هوایی نزدیک به ۳۳۰ تن گرد هم آمده بودند و بر ضد این مورد از اخراج گروهی مهاجران اعتراض کردند.

فرستادن مهاجران رد شده افغان در آلمان به یک موضوع خیلی جنجالی تبدیل شده است. در حالی که حکومت آلمان تاکید می‌کند که شماری از مناطق افغانستان امن است و می‌توان مهاجران رد شده را به آن مناطق برگشت داد، اما سازمان‌های مدافع مهاجران استدلال می‌کنند که وضعیت افغانستان قابل اعتماد نیست.

وزارت امور داخله آلمان گفته است که از میان ۲۵۰ هزار مهاجر افغان که در این کشور درخواست پناهندگی داده‌اند، ۱۱۹۰۰ تن آن‌ها مکلف به ترک آلمان می‌باشند. از میان این افراد به ده‌هزار و سه‌صد تن آن‌ها ویزای اقامت محدود یا «دولدونگ» صادر شده است.

در خزان سال گشته، آلمان با حکومت افغانستان قراردادی را امضا کرد که براساس آن مهاجرانی که درخواست پناهندگی‌شان در آلمان رد می‌شود، دوباره برگشت داده می‌شوند. از ماه دسامبر سال گذشته بدین‌سو، این چهارمین گروهی مهاجران رد شده است که دوباره به افغانستان و به شکل گروهی فرستاده می‌شود.

وزیر امور داخله ایالت بایرن در این مورد گفته است: «رزیابی وزارت‌های امور داخله و خارجه در مورد وضعیت امنیتی افغانستان مانند گذشته است و مهاجرین به ولایت‌های امن این کشور فرستاده می‌شوند. هیچ دلیل برای زیر سوال بردن این اقدام وجود ندارد.»

او افزود که خطر افراطیت تنها در افغانستان نه، بلکه در کشورهای دیگر نیز وجود دارد.

شمار بی‌جاشدگان افزایش یافته است

سازمان ملل متحد اعلام کرده که از ماه جنوری سال ۲۰۱۷ میلادی به این سو بیش از چهل و هفت هزار تن به‌دلیل ناامنی در افغانستان بی‌جا شده‌اند.

به نقل از صدای امریکا، سازمان ملل سازمان فهرست بی‌جاشدگان ۲۲ ولایت را ثبت کرده است و شماری زیادی از بی‌جاشدگان از ولایات کندز و بغلان می‌باشند.

هم‌چنین شمار عودت کنندگان از پاکستان نیز از آغاز سال جاری میلادی تا کنون در مقایسه با سال گذشته سه درصد افزایش یافته است.

بر بنیاد آمار سازمان ملل متحد در ربع اول سال ۲۰۱۷ میلادی، مجموعاً ۹۹۲۸ مهاجر از پاکستان به افغانستان عودت کرده و این رقم سه صد افزایش را در مقایسه با زمان مشابه در سال ۲۰۱۶ نشان می‌دهد.

اما در یک ماه گذشته برگشت تعداد پناهجویان بدون اسناد از پاکستان به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته است. دلیل این کاهش، مسدود بودن مرز عنوان شده است.

سازمان ملل گفته که از تاریخ ۱۲ الی ۱۸ مارچ تنها ۲۳ پناهجوی اخراج شده از پاکستان به افغانستان برگشته‌اند.

برکناری نزدیک به ۱۴۰۰ تن به اتهام فساد از وزارت دفاع

ظفر شاه رویی

این مقام وزارت دفاع می‌گوید که ۳۰۵ تن دیگر شامل چند افسر، یک جنرال، سرباز و چند غیرنظامی دیگر به مجازات اعدام، حبس‌های طولی‌مدت، متوسط‌المدت و تعلیقی تا یک سال توسط مراجع عدلی و قضایی کشور محکوم به مجازات شده‌اند.

این میان تنها سه سرباز که متهم به قتل بوده به مجازات اعدام محکوم شده‌اند. هلال‌الدین هلال می‌افزاید که ۱۰۲ تن از مسووبان عسکری و چهل‌وسه تن از غیرنظامیان نیز به اتهام فعالیت‌های ضد استخباراتی تحت پیگرد قرار گرفته و پرونده‌های‌شان توسط نهادهای عدلی و قضایی کشور تحت بررسی قرار دارند.

شفافیت در تدارکات

در همین حال، غلام‌سخی احمدزی معاون بخش تدارکاتی و لوجیستیک وزارت دفاع، در این کنفرانس خبری از شفاف شدن روند تدارکات در این وزارت خبر داده گفت که تدارکات نیروهای اردوی ملی از «سه فیلتر» می‌گذرد و روند آن «کاملاً شفاف» شده است. آقای احمدزی می‌گوید: «با تمام مسوولیت اطمینان می‌دهم که روند تدارکاتی ما کاملاً هم‌آهنگ شده با دهن و شفاف است.»

آقای احمدزی افزود که روند تدارکات در وزارت دفاع در جریان سال گذشته خورشیدی با «موفقیت خوبی» به همراه بوده است. به گفته او، در جریان سال گذشته نیروهای اردوی ملی از تجهیزات نظامی خوبی برخوردار شده‌اند.

غلام‌سخی احمدزی گفت که در سال ۱۳۹۵، هزار و ۳۷۰ عراده موتر زرهی «هاموی» نوع «۱۱۵۱» و «۱۱۵۲» به نیروهای اردوی ملی کمک شده است. به گفته او، این کمک بیشتر از توقع دولت افغانستان بود و دولت انتظار داشت که در سال گذشته نُهصد عراده موتر زرهی «هاموی» از سوی جامعه جهانی به اردوی ملی کمک شود.

این مقام وزارت دفاع می‌گوید که نیروهای اردوی ملی در سال گذشته از نگاه دسترسی به سلاح و مهمات نیز در مقایسه با هر زمان دیگر از وضعیت خوبی برخوردار بوده‌اند.

با این حال، غلام‌سخی احمدزی گفت که هرچند وضعیت در پیش‌برد مسوولیت‌های وزارت دفاع بهبود قابل ملاحظه‌ای یافته است، اما با آن هم این وزارت با مشکلات و کمبودهای زیادی مواجه است.

آن فریب‌کاری، اختلاس، باز هم حیف و میل سلاح، اعاشه و معاش پرسونل که شامل حال ۱۱۰۷ نفر می‌شود که از این جمله افسر، سرباز و بریدمل‌اند که در بخش‌های حقوقی خود وزارت دفاع زیر بررسی قرار دارند.» این مقام وزارت دفاع می‌گوید که ۳۰۵ تن دیگر شامل چند افسر، یک جنرال، سرباز و چند غیرنظامی دیگر به مجازات اعدام، حبس‌های طولی‌مدت، متوسط‌المدت و تعلیقی تا یک سال توسط مراجع عدلی و قضایی کشور محکوم به مجازات شده‌اند. از

بیشتر به دیگر نهادهای تحقیقاتی فرستاده شده است. آقای هلال گفت: «از جمله پرونده‌های ذکر شده، ۱۱۳ جلد مربوط به جرایم فساد اداری که شامل حال ۱۴۱ نفر می‌شود، به سارنوالی مبارزه با جرایم فساد اداری مقام لوی سارنوالی محول شده که این قضایا تحت بررسی قرار دارند. پنجاه‌وپنج پرونده دیگر مربوط به جرایم فروش سلاح و مهمات که در برگیرنده ۱۰۹ نفر اند به مراجع عدلی و قضایی فرستاده شده‌اند. ۵۷۸ پرونده مربوط به جرایم مختلف دیگری که در

مقام‌های وزارت دفاع می‌گویند که این وزارت پس از بررسی نقاط «معروض به فساد» در طول نزدیک به شش ماه گذشته حدود یک‌هزار و چهارصد تن از کارمندان این وزارت را سبک‌دوش کرده و پرونده‌های مربوط به اختلاس، سوء استفاده از صلاحیت‌های وظیفه‌ای، نقض مقررات نظامی و هم‌چنین حیف و میل معاش و اعاشه سربازان، فروش سلاح و مهمات و تسلیم‌شدن به دشمن زیر تحقیق و بررسی قرار دارند.

جنرال هلال‌الدین هلال معاون بخش استخبارات و استراتژیک وزارت دفاع، می‌گوید که بخش اعظم افراد برکنار شده افسر بودند. آقای هلال که روز گذشته در یک نشست خبری در باره چگونگی روند مبارزه با فساد اداری، تدارکات و قراردادهای در وزارت دفاع گزارش می‌داد، افزود: «از این جمله ۹۴۶ افسر، ۲۳۰ معتمد و محاسب و هم‌چنین به تعداد ۲۰۹ تن دیگر که امر عقد قراردادهای هستند و در تمام سطوح، مسوولیت قراردادهای را داشتند، عوض شدند.»

آقای هلال افزود که بیست و شش نفر از آمرین ورکشاپها و ۳۰۷ تن از بخش‌های لوجیستیک، آمرین تنظیم عینیات، افسران ثبت املاک نیز سبک‌دوش شده‌اند. به گفته او، ۲۰۸ تن دیگر هم پس از بررسی اتهام‌های سوءاستفاده از صلاحیت و وظیفه‌شان به دلیل نبود شواهد و مدارک لازم براءت گرفته، اما پرونده‌های بیش از هزار و سه‌صد و چهل تن دیگر تحت بررسی قرار دارد.

معاون بخش استخبارات و استراتژیک وزارت دفاع که در عین حال مسوولیت یک کمیسیون تحقیق در باره فساد و تخطی‌ها در این وزارت را نیز به عهده دارد، گفت ۲۷۷ پرونده مربوط به سوء استفاده از صلاحیت‌های وظیفه‌ای، فریب‌کاری، نقض مقررات نظامی و تسلیم‌شدن به دشمن به دلیل ترس، حیف و میل اعاشه سربازان نیز مورد بررسی و ارزیابی قرار دارد. به گفته او، یک‌صد و پانزده پرونده که در برگیرنده یک‌صدوسی‌ودو نفر است، به منظور تحقیقات

دو سوم مبتلایان به توبرکلوز زنان اند

زینب فرهمند

احمدجان نعیم معین پالیسی و پلان وزارت صحت عامه می‌گوید که وزارت صحت عامه به کمک همکاران دولتی و بین‌المللی در پی آن است تا برای چالش و فرت توبرکلوز در میان زنان راه حلی را پیدا کند. معین وزارت صحت عامه می‌گوید که مبارزه با این بیماری نیاز به همبستگی و اتحاد تمام مردم، حکومت و نهادهای همکار بین‌المللی و خصوصی داخلی دارد که بنا به آن، شعار امسال برای مبارزه با توبرکلوز «برای محو توبرکلوز با هم متحد شوید، هیچ‌کس را از

مسوولان وزارت صحت عامه و سازمان صحت جهانی می‌گویند که دو سوم کسانی که در کشور مبتلا به بیماری توبرکلوز هستند، زنان اند. آنان می‌گویند که این مرض میان زنان بیشتر شایع است تا مردان. مقامات وزارت صحت عامه و نهادهای بین‌المللی فعال در عرصه صحت می‌گویند که رقم ابتلا به بیماری سل در میان زنان بیش از مردان است و این وزارت و نهادهای همکار در جستجوی راه‌حل‌های ثمری‌بخش در کاهش این مرض در سراسر افغانستان‌اند.

احمدجان نعیم معین پالیسی و پلان وزارت صحت عامه می‌گوید که وزارت صحت عامه به کمک همکاران دولتی و بین‌المللی در پی آن است تا برای چالش و فرت توبرکلوز در میان زنان راه حلی را پیدا کند.

ساختمان نگهداری بیماران توبرکلوز مقاوم در شفاخانه‌ی مرکز ولایت بلخ، هنوز به پایان نرسیده است.

او می‌گوید که افغانستان اکنون می‌تواند که ویروس مقاوم مرض توبرکلوز را در بدن بیماران توسط ماشین «جینی اکسپرت» تشخیص کند. به گفته‌ی نماینده‌ی یوان‌دی‌پی در هر واردی که برای نگهداری بیماران توبرکلوز ایجاد شده است، یک دستگاه جینی اکسپرت را وارد کرده‌اند.

عطارده می‌گوید یوان‌دی‌پی و سازمان صحت جهانی و وزارت صحت عامه‌ی افغانستان در نظر دارند تا واردات نگهداری بیماران توبرکلوز را در سایر ولایت‌ها و شفاخانه ایجاد کنند. به قول او، در مراحل بعدی در نظر گرفته شده است که در یکی از ولایت‌های کندز، قندهار و پکتیا یک مرکز دیگر نگهداری بیماران توبرکلوز مقاوم را ایجاد کنند. او گفت: «در کابل، هرات، بلخ، ننگرهار

امرکزهای درمان توبرکلوز داریم و در پلان است که در کندز و یا قندهار و پکتیا در یکی از این‌ها - می‌بینیم که کدام بیشتر اش نیاز است - یک مرکز دیگر را ایجاد کنیم.»

به گفته‌ی عظیم عطارد ماشین‌های «جینی اکسپرت» در ولایت‌های کابل، هرات، ننگرهار و بلخ وجود داشته و در ولایت پکتیا نیز انتقال داده شده است که قرار است به زودی فعال شود.

احمدجان نعیم، نبود امنیت را یکی از چالش‌های عمده در زمینه‌ی کاهش بیماری سل خواند و گفت که نبود امنیت از رسیدن امکانات به مناطق دور و ناامن جلوگیری می‌کند. همین طور بی‌جاشدگان داخلی و پناهندگانی که در تردد اند و در مناطق فقیر نشین زندگی دارند، از جوامعی‌اند که بیشترین مقدار واقعات توبرکلوز را در میان خود دارند.

احمدجان نعیم معین وزارت صحت عامه در برنامه‌ی گرمی‌داشت از روز جهانی توبرکلوز گفت که سالانه دوازده هزار تن در اثر ابتلا به توبرکلوز در افغانستان جان‌های‌شان را از دست می‌دهند. این در حالی است که رقم تلفات ناشی از توبرکلوز در سال ۱۳۹۴ به سیزده هزار تن رسیده بود.

نظر نیندازید» است. سوپریا واروساویتانا نماینده‌ی سازمان صحت جهانی می‌گوید که افغانستان در سال ۲۰۱۶ توانسته است که چهل‌وسه هزار و چهل‌وشش واقعه توبرکلوز را کشف کند و این بالاترین رقمی را نشان می‌دهد که تا اکنون در افغانستان تشخیص شده و تحت مداوی گرفته است.

نماینده‌ی سازمان صحت جهانی می‌گوید که در سال ۲۰۱۶ زنان مانند سال‌های قبل دو سوم مبتلایان به مرض سل را تشکیل می‌دهند. خانم سوپریا افزود که نیاز است در بخش‌های ارتقای ظرفیت، سرویلس، شبکه‌ی لابراتواری، مراقبت و کنترل توبرکلوز در سیستم اولیه‌ی صحت، دخیل‌سازی تمام سکتورهای دولتی و خصوصی، اداره و تشخیص توبرکلوز مقاوم به دواپی و کشف واقعات در میان گروه‌های پرخطر بهبود بیاید و این بخش‌ها تقویت شوند.

افغانستان می‌تواند ویروس توبرکلوز مقاوم را تشخیص کند

از سوی دیگر وزارت صحت عامه می‌گوید که اینک افغانستان می‌تواند توبرکلوز مقاوم در بدن بیماران را شناسایی کند. این وزارت می‌گوید که بخش‌های خاصی را برای نگهداری بیماران سل اعمار کرده است که در نتیجه فعالیت آنان، ۴۲۸ بیمار مبتلا به توبرکلوز مداوی شده‌اند. احمدجان نعیم گفت: «این امکانات در افغانستان وجود نداشت، خوش‌بختانه در این دو سه سال ما این توانایی را پیدا کردیم که چهارصد و بیست‌وهشت نفر را مداوی کنیم.» او می‌گوید که ۴۳ هزار و ۴۶ واقعه‌ی کشف شده ۸۸ درصد از هدف تعیین شده‌ی وزارت صحت عامه را نشان می‌دهد که به دست آمده است.

عظیم عطارد نماینده‌ی یوان‌دی‌پی می‌گوید که وزارت صحت عامه‌ی افغانستان در همکاری با سازمان صحت جهانی مراکز نگهداری بیماران توبرکلوز مقاوم را در شهرهای هرات، کابل، ننگرهار و بلخ ایجاد کرده است که کار اعمار ساختمان‌های مربوطه در ولایت‌های هرات، کابل و ننگرهار تمام شده و کار اعمار

برای شکست تروریسم در افغانستان از محصولات تریاک در نگرهار آغاز کنید

بخش اول
نویسنده: اندرس کوور
منبع: مجله فوربس
برگردان: بهار مهر

اقتصادی، محصول تریاک افغانستان اثرات عمده‌ی جانبی بین‌المللی دارد و این اثرات جانبی صرفاً می‌تواند به گونه‌ی کامل با تطبیق و اجرای قانون کنترل شود.

دهقانان و کارگران فاقد زمین در افغانستان که در کشت و زرع محصولات تریاک کار می‌کنند فقیرترین مردم جهان‌اند. طرز معیشت غیر مشروع آن‌ها از سر ناگزیری است، بنا ما باید نسبت به وضع اسفبار آن‌ها درک همدلانه داشته باشیم. فرصت‌های بهتر باید به زارعین تریاک پیشکش شود تا آن‌ها را از وابستگی اقتصادی به تریاک بیرون بسازد. اما قوانین اقتصادی معمولاً شماری از این زارعین را با بالا رفتن قیمت تریاک دوباره جذب خواهد کرد. از این رو، بازدارنده‌ها مانند محو کشت کوکنار ضروری است. در افغانستان برای کاهش عرضه مواد مخدر، محو کوکنار توسط پاشیدن گرد علف کش از طریق هوا و مصادره زمین‌هایی که برای کشت کوکنار استفاده می‌شوند، باید شتاب یابد.

واکنش سیاسی به تروریسم مواد مخدر در افغانستان با گریز سیاست‌مداران از قبول ریسک پرداختن به این مسأله، فساد مقامات، روشن‌فکران محتاط و بزدلی کارشناسان توسعه که از اجرای بازدارنده‌ها بر دهاقین فقیر تریاک خجالت می‌کشند، خفه شده است.

کسانی توسط تولیدکنندگان تریاک، مانند قربانیان افغان و جهانی تروریسم، جرم و جنایت، فساد و مواد مخدر صدمه دیده‌اند، هم‌مانند تولیدکنندگان تریاک منسجم و سازمان یافته نیستند. آن‌ها در مقایسه با تولیدکنندگان تریاک، که منافع متمرکزتری دارند و قادر به نفوذ بر سیاست‌مداران محلی و ملی‌اند، گروهی دارای منافع مشترک نیستند.

افغانستان ۷۰ تا ۸۰

درصد تریاک جهان را

تولید می‌کند، در ۲۰۱۵

بیشتر از ۱۲۷۰۰۰

تن در سراسر جهان در

پی استفاده از تریاک

درگذشتند. در ۲۰۱۶

تولید تریاک در افغانستان

به دلیل معرفی تخم اصلاح

شده خشخاش ژنتیکی

توسط چین در ۲۰۱۵، ۴۳

در صد افزایش یافت.

اندری کوور کارشناس اطلاعاتی، مبارزه با تروریسم و امنیت فضایی است، سال‌های زیادی در افغانستان به عنوان کارشناس ایفای وظیفه کرده است و از نزدیک با مسایل خاورمیانه، افریقا و امریکای لاتین آشنا است.

در ماه جاری دولت اسلامی (داعش) مدعی حمله بر بیمارستان نظامی در کابل شد که جان بیش‌تر از ۴۰ تن بیمار غیر نظامی بی‌دفاع را گرفت. این حمله دو روز پس از آن رخ داد که ارتش افغانستان اعلان کرد عملیات «شاهین ۲۵» در جریان این ماه ۲۵۰ تن از جنگجویان داعش را در پایگاه این سازمان تروریستی در نگرهار کشته است.

دو هفته پیش از آن یک ماین دست‌ساز داعش سه سرباز ارتش ایالات متحده را در شهر جلال‌آباد مرکز نگرهار زخمی کرد. هفته گذشته ارتش ایالات متحده در افغانستان اعلان داشت که داعش را تا پایان سال ۲۰۱۷ در این منطقه شکست می‌دهد. حملات هوایی و شبیخون در برابر داعش و طالبان یک ضرورت است، اما زمانی که این ستیزه‌جویان بازداشت یا کشته می‌شوند، همین گروه‌های هراس‌افکن می‌توانند به سرعت از میان هموطنان خود در آن طرف مرز (پاکستان) به استخدام و جذب هم‌دستان جدید بپردازند. برای پایان دادن به چرخه استخدام دولت اسلامی (داعش)، طالبان و سایر خشونت‌های برخاسته از فعالیت تروریست‌ها در افغانستان، نیاز است تا منابع مالی تروریست‌ها از جمله در قسمت عرضه و تقاضای درآمد مواد مخدر که به سهم خود در تمویل تروریسم نقش دارد، منجمد شود.

افغانستان ۷۰ تا ۸۰ درصد تریاک جهان را تولید می‌کند، در ۲۰۱۵ بیش‌تر از ۱۲۷۰۰۰ تن در سراسر جهان در پی استفاده از تریاک درگذشتند. در ۲۰۱۶ تولید تریاک در افغانستان به دلیل معرفی تخم اصلاح شده خشخاش ژنتیکی توسط چین در ۲۰۱۵، ۴۳ درصد افزایش یافت. هدف قراردادن و محو تولید تریاک در افغانستان به دو دلیل به موقع خواهد بود: تریاک به معتادان در سراسر جهان آسیب می‌رساند و به عنوان یک اقتصاد نامشروع، مشوقی برای فساد و جنایت‌کاری است و پیوسته منبع تمویل تروریسم بوده است. در بحث

افزایش درگیری‌ها در غرب افغانستان

حضور آقای ننگ در مقام این ولایت، با مخالفت‌هایی نیز رو به رو بود. مخالفان آقای ننگ او را متهم به بی‌تفاوتی و حضور پررنگ طالبان در نزدیکی مرکز این ولایت را حاصل این بی‌تفاوتی عنوان می‌کردند.

داکتر عارف‌شاه جهان که پیش از این به عنوان نماینده مردم غزنی در مجلس نمایندگان و معین تأمیناتی ریاست عمومی امنیت ملی کار کرده است، از این هفته به عنوان والی این ولایت گماشته شد. شاه جهان گفته در راندن هراس‌افکنان و برگشت ثبات و امنیت به فراه و نیز تسریع روند بازسازی در این ولایت، تلاش خواهد کرد.

از به آتش کشیدن موترهای گوشت مرغ در غور تا کشتن غیر نظامیان در نیمروز ولایت غور اما از آغاز سال جدید نسبت به دیگر ولایت‌ها نسبتاً آرام بوده است. با آن هم طالبان در این ولایت یک موتر گوشت مرغ را به دلیل حرام‌خواندن آن، آتش زدند. عبدالرحیم رضازاده یک عضو شورای ولایتی غور این رویداد را تأیید کرده است. موتر حامل گوشت مرغ روز یکشنبه زمانی که از مرکز این ولایت به سمت ولسوالی چهارسده در حرکت بود، توسط طالبان متوقف و تمامی گوشت‌های موجود در آن به آتش کشیده شد. مسوولان امنیتی در غور نیز این رویداد را می‌پذیرند و می‌گویند که طالبان گوشت‌های مرغ را در منطقه‌ی شوپج ولسوالی چهارسده به آتش کشیدند.

هم‌چنان روز دوشنبه به گفته‌ی مسوولان محلی غور دو مرد و دو زن به دلیل جنجال‌های خانوادگی در ولسوالی دولینه آن ولایت کشته شدند. این افراد از سوی ملا عبدالصمد یکی از فرماندهان مسلح غیر مسوول کشته شده‌اند. اداره محلی غور گفته است که روستاهای خاک‌بارک و دزدان ولسوالی دولینه از تصرف دولت خارج است و آنان قادر به اقدام در این زمینه نیستند. خبرهای رسیده از شهر زرنج مرکز ولایت نیمروز نیز حاکی است که سه‌شنبه شب، دست‌کم سه تن به ضرب گلوله افراد مسلح ناشناس کشته شده‌اند.

بر اساس گزارش‌ها، یک جوان که راننده موتر ترانزیتی بوده است، در نزدیک کلینیک هلال احمر در شهر زرنج مرکز آن ولایت و یک زن و یک جوان دیگر که سرباز ارتش بوده در جوار کمرگ شهر زرنج با فیر مرمی کشته شده‌اند.

قتل این افراد، سبب نگرانی مردم در شهر زرنج شده است. باشندگان زرنج در گفت‌وگو با رسانه‌ها گفته‌اند که اگر حکومت برای مهار این خشونت‌ها اقدام نکند، با اعتراض‌های مردمی رو به رو خواهد شد.

اساس گزارش‌ها، این درگیری میان دو فرمانده مسلح غیر مسوول در ولسوالی جوند به وقوع پیوسته است.

در همین روز، در اثر درگیری نفرات طالبان و ماموران پولیس مرزی مستقر در ولسوالی بالامرغاب، دست‌کم پنج مامور مرزی کشته و سه تن دیگر زخم برداشتند. این حادثه زمانی به وقوع پیوست که بیش از صد تن از افراد وابسته به گروه طالبان، ساعات اولی بامداد جمعه بر یک پاسگاه ماموران پولیس مرزی در منطقه مورپچاق ولسوالی بالامرغاب حمله کردند که در نتیجه هشت مامور پولیس مرزی کشته و یا زخمی شدند.

تنها چند ساعت پس از این رویداد، طالبان مسلح از چندین جهت بر پاسگاه‌های نیروهای پولیس ملی مستقر در منطقه درویش‌محمدی‌های ولسوالی بالامرغاب بادغیس حمله کردند که در این نبرد چهار طالب کشته و هشت تن طالب دیگر زخم برداشته‌اند.

تغییرات در سطح رهبری فراه و افزایش ناامنی‌ها

ولایت غربی فراه نیز طی روزهای گذشته شاهد نبردهای سنگینی بوده است. دیروز نیروهای امنیتی در این ولایت اعلام کردند که در نتیجه حملات هوایی و زمینی نیروهای امنیتی در قریه شیوان ولسوالی بالابلوک این ولایت «دست‌کم ۱۲ هراس‌افکن کشته و ۱۷ تن از آنان» مجروح شدند.

نیروهای امنیتی افغانستان ساعت ۹ صبح دیروز سه‌شنبه حملات زمینی و هوایی خود علیه طالبان را در مربوطات قریه شیوان آغاز کردند. آن گونه که اقبال باهر سخنگوی پولیس به روزنامه ۸ صبح گفته، یک سرباز پولیس در این رویداد جانش را از دست داده و یک تن دیگر نیز زخمی شده است.

بر اساس یک خبر دیگر، ۱۴ طالب در یک درگیری دیگر در ولسوالی پشت‌رود ولایت فراه در پی نبردهای سنگین کشته و زخمی گردیدند. این نبرد زمانی شروع شد که طالبان بر پوسته‌های امنیتی این منطقه یورش بردند. مسوولان امنیتی فراه می‌گویند که پس از ارسال گروه‌های کمکی به محل حادثه، در نتیجه درگیری‌ها دست‌کم ۵ تن از افراد گروه طالبان کشته و ۹ تن دیگرشان از اعضای قطعه سرخ آن گروه مجروح شدند. نیروهای امنیتی فراه می‌گویند که در این رویداد نیز یک سرباز پولیس جانش را از دست داده است.

این حوادث در فراه در حالی صورت می‌گیرد که محمدعارف‌شاه جهان جدیداً به عنوان والی این ولایت به کار شروع کرده است. پیش از این محمدآصف ننگ والی فراه بود.

۸ صبح، هرات: هم‌زمان با آغاز سال جدید خورشیدی و فصل جدید جنگ در افغانستان، نبرد میان دولت و گروه طالبان در ولایت‌های غربی کشور افزایش یافته‌است. در تازه‌ترین رخ‌دادها، روز گذشته دست‌کم ۱۵ تن از افراد طالبان در ولایت بادغیس، ۱۵ تن در ولایت فراه و دو غیرنظامی و یک سرباز ارتش در ولایت نیمروز جان‌های خود را از دست داده‌اند.

از آغاز سال جاری خورشیدی که کمی بیش از یک هفته از آن می‌گذرد، بیش از ۵۰ تن در غرب افغانستان به شمول مخالفان مسلح دولت، نیروهای دولتی و غیر نظامیان کشته شدند.

افزایش نبردها در بادغیس

در ولایت بادغیس ۱۵ طالب در درگیری با نیروهای امنیتی در ولسوالی بالامرغاب بادغیس کشته و بیش از ۲۰ تن دیگرشان نیز زخمی شده‌اند. آن گونه که مسوولان محلی در این ولایت می‌گویند دو تن از سران طالبان نیز شامل کشته‌گان‌اند. به گفته آنان در این درگیری دو تن از نیروهای امنیتی نیز به‌طور سطحی زخمی برداشته‌اند.

به گزارش خبرنگار ۸ صبح از هرات، طالبان مسلح شب سه‌شنبه حملات گسترده‌ای را در منطقه موسوم به درویش محمدیان و گنده‌آب ولسوالی بالامرغاب بادغیس راه‌اندازی کردند.

عبدالروف تاج فرمانده پولیس ولایت بادغیس می‌گوید که در نتیجه این درگیری بیش از ده تن از مخالفان مسلح دولت کشته و ۲۵ تن دیگرشان نیز زخم برداشتند. به گفته آنان در میان کشته‌گان دو تن از سران طالبان به نام‌های ملا ناصر و ملا شایسته نیز شامل هستند.

فرمانده پولیس بادغیس هم‌چنان می‌گوید که در این درگیری دو تن از نیروهای امنیتی نیز به طور سطحی زخم برداشتند. برخی رسانه‌ها هم از سقوط سه پوسته پولیس ملی به دست طالبان در بالامرغاب بادغیس خبر دادند، ولی مسوولان محلی در این ولایت این ادعا را به شدت رد می‌کنند.

مسوولان محلی هم‌چنان می‌گویند نیروهای کمکی به شمول ارتش ملی و قطعه خاص پولیس از قلعه نو مرکز این ولایت به محل رسیده‌اند و درگیری در حال حاضر به صورت پراکنده در ولسوالی بالامرغاب ادامه دارد.

ولایت بادغیس از ابتدای سال جاری که کمی بیش از یک هفته از آن می‌گذرد، شاهد خشونت‌های فزاینده‌ای بوده است. روز جمعه، در ولسوالی جوند ولایت بادغیس دست‌کم دو تن در یک درگیری میان گروهی در مربوطات این ولسوالی کشته شده‌اند. بر

دبیر بخش طنز: موسی ظفر ♦ صفحه آرا: غلامرضا مجیدی ♦ کاریکاتوربست: عتیق الله شاهد

عرض خیر مقدم

حضور مهدی موسوی را در صفحه طنزی هشت شب خیر مقدم عرض می‌کنم. مهدی موسوی که متعلق به کشور شیرآباد است، منبعی به اسم مهدی شیرآبادی نوشته‌های طنزی خود را در این صفحه نشر می‌کند. چک چک نکنید. درست است.

با احترام

مدیر صفحه طنزی هشت شب

سال دوم ♦ شماره مسلسل ۳۸ ♦ چهارشنبه ۹ حمل ۱۳۹۶

مژده که آمد بهار
با حمله و انفجار
کوکو زنان طالبان
نشسته بر شاخسار
به شاخ سرو بلند
ناله کند زار زار
ز خانه، مور و ملخ
گشته روان سوی کار
تو هم بدو پشت کار
ای وزیر هوشیار

بنی آدم سرشت خواب دارد

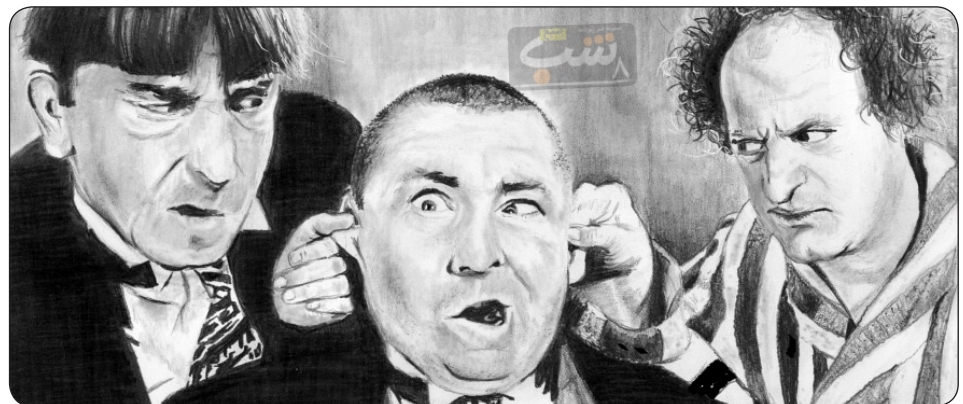
مهدی شیرآبادی

من از آوان تولد به مدت پنج‌سال خواب بوده‌ام. در خواب غذا می‌خورده‌ام، در خواب راه می‌رفته‌ام و گلاب‌به‌رو در خواب دستشویی می‌رفته‌ام و خیلی چیزهای دیگر. خواب‌های را که در این بازه زمانی دیده‌ام هنوز یادم هست. مثلاً یادم است یک‌دفعه خواب دیدم که بالای چوکی خواب رفته‌ام، بعدها در تعبیر خواب خواندم هرکسی خواب ببیند که خواب رفته است، وزیر دفاع می‌شود. بیچاره مادرم باورش شده بود و همیشه مرا سترجنرال صدا می‌زد. توضیح می‌خواهید؟ باشد این هم از توضیح: روزی مادرم گفت سترجنرال عزیزم! این مصرع شعر را شنیده‌ای که می‌گوید «بنی آدم سرشت خاک دارد/ اگر خاکی نباشد آدمی نیست»؟ گفتم یس. انگلیسی من از همان زمان اکسلنت بود، در حد بروکاستینگ سرویس ملی. گفتم، می‌خواهی این شعر را برایت تفسیر کنم؟ باز هم گفتم جیششش (یعنی یس). مادرم گفت، اوکی فرزند heart بندم؛ گوش کن! گفتم، بنی آدم سرشت خاک دارد؛ یعنی همان‌گونه که در فصل بهار خاک‌ها سست و نرم می‌شود، وزیر دفاع هم، بخشید... آدم هم سست و نرم می‌شود و زود-زود خواب می‌رود. و دیگر اینکه بنی آدم هر قدر خاک‌آلودتر باشد، خواب‌آلودتر است و هر قدر هم که خواب‌آلودتر باشد بنی آدم تر است و باز هم هر قدر بنی آدم تر باشد خواب‌آلودتر است و در نتیجه شانس‌اش برای وزیردفاع شدن بیشتر است. درست است که من خیلی انتلجنت بودم؛ ولی فقط قسمت‌های «تر» این کلمات برایم مانوس بود. با خود می‌گفتم، پس بدون دلیل نیست که من همیشه «تر» هستم. از همان آوان کودکی طرز خواب در وزارت دفاع برایم آشنا شد. حسرت آهنگ «باچه از مو کلان

شوه والی بامیان شوه» در دلم ماند. مادرم می‌گفت، درست است بنی آدم سرشت خاک دارد، ولی سرشت خاک بامیان اصلاً بدرد وزارت دفاع نمی‌خورد؛ فقط بدرد والی بامیان و کچالو می‌خورد. برای وزیردفاع شدن فقط باید زیاد کچالو بخوری و خواب‌آلود باشی، چون بناست بنی آدم وزیر دفاع شود نه هر چوب چارتراش که فقط بدرد تابوت‌سازی می‌خورد!

جوابات قناعت بخش سه شاگرد

موسی ظفر

سوال ریاضی: اگر ۱۰۰ بستر را ضرب ۸ کنیم و از جمع حاصله ۴۰۰ بستر را منفی کنیم، مجموع بسترهای باقی مانده چند می‌شود؟
مویی: وظیفه من ضرب و منفی نیست. من مسوولیت جمع و تقسیم را دارم. چیزی را که جمع کرده بودم، قبلاً با شما تقسیم کرده‌ام. سوال شما بی‌ربط است.
لاری: هفت چند است؟ چه؟ من بیدار هستم. تشکر.
کورلی: جواب این سوال یک راز امنیتی است. اگر افشا کنم علم ریاضی نابود می‌شود. فقط سرپرسته همین قدر می‌گویم که زیاد بستر می‌شود.
سوال جغرافیا: پل باغ عمومی در کجای کابل موقعیت دارد؟
مویی: از آنجا که پل است، حتماً بر سر دریا یا جوی آب موقعیت دارد.
لاری: پل؟ من که پهره‌دار پل باغ عمومی نیستیم. حتماً در کابل است.

کورلی: پل باغ عمومی قبلاً موقعیت نداشت. در نه ماه گذشته خیلی موقعیت پیدا کرده. اگر برق‌ها را خاموش کنید من اصل موقعیت‌اش را به شما نشان می‌دهم. در روشنی نشان داده نمی‌شود. اخلاقاً خوب نیست.
سوال تاریخی: سلطان محمود غزنوی در کدام سال بر هندوستان حمله کرد؟
مویی: با من مشوره نشده. جواب این سوال را باید لاری و کورلی بدهند.
لاری: احمد شاه ابدالی تاحال حکومت می‌کند؟ اینجا کجاست؟ ما کجا هستیم؟ چشم جنگی نکنید لطفاً.
کورلی: طبق معلومات استخباراتی این حمله خیلی وقت پیش برنامه‌ریزی شده بود. هندوستان همان هند است. فقط نامش فرق دارد.
نتیجه امتحان:
مویی: ۹۶،۶ نمره... کامیاب
لاری: ۹۴،۳ نمره... کامیاب
کورلی: ۹۹،۱ نمره... کامیاب (اول نمره عمومی)

12:01 AM 100%
Roghan AF Me, Hasht e Shab Online
Vazir Defa Online
سلام. صبح بخیر.
سلام وزیر صاحب. شام بخیر.
نرخ‌ات چند است؟ چند جور میایی؟
نرخ چه، وزیر صاحب؟ ما اهل این کارها نیستیم. حتی در غریبی و مفلسی از این معامله‌ها نکرده‌ایم.
بچه مچه داری که جنرال مقرر کنیم؟ از قندوز رفتن هم معاف است. فقط در کابل وظیفه اجرا می‌کند.
نی وزیر صاحب. ما آدم‌های غریب، بچه از کجا کنیم؟ ولله اگر مواد خام‌اش هنوز درک داشته باشد، تو بچه میگی.
بچه کار داری برایت بفرستم؟
نی وزیر صاحب. روزنامه هشت صبح برای صفحه طنز بودجه ندارد. هشت ماه است خودم معاش نگرفته‌ام. بچه را چه کنیم؟
پس رای مثبت بده. اگر بعداً چیزی کار داشتی در خدمت هستیم.
وزیر صاحب، من وکیل نیستم. این شماره وایبر هشت شب است. هشت شب... هشت صبح... روزنامه... چرا نمی‌فهمید؟
هوع!!! معذرت می‌خواهم. این میبایل من در خواب مسیج می‌فرستد. بای.

Type a message ...

نشست سالانه

شورای سرمایه‌گذاری افغانستان و امریکا برگزار شد

مایکل دیلینی، رییس کمیته کارمندان تجارتي و نماینده فوق‌العاده تجارتي امریکا برای کشورهای پس از جنگ و محمد قربان حقجو معین وزارت تجارت و صنایع در مورد روابط تجارتي دو کشور حضور داشتند.

بازارهای جهانی می‌شود و می‌تواند دسترسی بیشتر به بازارها داشته باشد. او گفت که تاجران افغان نیز از این فرصت استفاده خواهند کرد. وی افزود که امریکا افغانستان را در بخش اقتصادی همکاری می‌کند. در این نشست به نقش زنان افغان در رشد تجارت، تقویت اقتصاد و توجه به حقوق کارگران نیز تأکید شد.

حکومت افغانستان و امریکا با نشر بیانیه‌ای نیز در مورد اهمیت این شورا (تیفا) و نقش آن در افزایش تجارت دو جانبه و سرمایه‌گذاری و تجارت و سرمایه‌گذاری خارجی تأکید کردند. شورای چارچوب موافقت‌نامه تجارت و سرمایه‌گذاری میان افغانستان و ایالات متحده امریکا (تیفا) به منظور رشد و تشویق تجارت و سرمایه‌گذاری هر دو کشور در سال ۲۰۰۴ میلادی ایجاد شد. این شورای بیشتر با وزارت تجارت و صنایع کشور همکاری دارد. قرار است که جلسه‌ی بعدی «تیفا» سال بعد در امریکا برگزار گردد.

وی افزود که حالا افغانستان عضویت سازمان تجارت جهانی را به دست آورده و سهولت‌هایی نیز در بخش تجارت به وجود آمده است.

افغانستان در سال ۲۰۱۵ میلادی عضویت سازمان تجارت جهانی (World Trade Organization-WTO) را به دست آورد.

آقای حقجو علاوه کرد که افغانستان و امریکا می‌توانند در زمینه تجارت همکاری‌های خوب داشته باشند. به گفته محمدقربان حقجو اکنون افغانستان به امریکا میوه‌ی خشک، قالین، گلیم و صنایع دستی صادر می‌کند.

معین وزارت تجارت و صنایع افغانستان اشاره کرد که افغانستان بیشتر تجهیزات برقی مثل کامپیوتر و موبایل را از امریکا وارد می‌کند و بیاتس تجارت میان افغانستان و ایالات متحده امریکا در سال ۲۰۱۶ به ۹۴۷ میلیون دالر می‌رسید.

در همین حال، مایکل دیلینی گفت که در باره‌ی پیشرفت تجارت و سرمایه‌گذاری در افغانستان بحث داشته که چگونه می‌توان برای افغانستانی با یک اقتصاد پایدار کمک کرد. وی افزود که افغانستان در بخش تجارت و سرمایه‌گذاری پیشرفت‌ها و مشکلاتی داشته است. به گفته او افغانستان در بخش زراعت و ساختمان پیشرفت‌های خوبی داشته است، اما هنوز هم با مشکلات اقتصادی مواجه است.

وی همچنان گفت که با عضو شدن افغانستان در سازمان تجارت جهانی، این کشور شامل

معین وزارت تجارت و صنایع افغانستان اشاره کرد که افغانستان بیشتر تجهیزات برقی مثل کامپیوتر و موبایل را از امریکا وارد می‌کند و بیاتس تجارت میان افغانستان و ایالات متحده امریکا در سال ۲۰۱۶ به ۹۴۷ میلیون دالر می‌رسید.

جهانی، تسهیل تجارت، تجارت منطقه‌ای و توافق‌نامه تجارتي و ترانزیتی میان افغانستان و پاکستان «پتا»، مشکلات و فرصت‌ها در بخش‌های زراعت، زیرساخت‌ها و مخابرات را مورد بحث قرار داد.

۸ صبح، کابل: نشست سالانه شورای چارچوب موافقت‌نامه تجارت و سرمایه‌گذاری میان افغانستان و ایالات متحده امریکا (تیفا TIFA) در کابل برگزار شد.

در این نشست مایکل دیلینی، رییس کمیته کارمندان تجارتي و نماینده فوق‌العاده تجارتي امریکا برای کشورهای پس از جنگ و محمدقربان حقجو معین وزارت تجارت و صنایع در مورد روابط تجارتي دو کشور حضور داشتند.

این نشست دو روزه روند تجارت و سرمایه‌گذاری در افغانستان، وضعیت قانونی تجارتي افغانستان به الحاق سازمان تجارت

اداره استندرد جنوب آسیا افغانستان را در صادرات کمک می‌کند

او استندردها را به مثابه‌ی یک عنصر زیربنا و کیفیت حیاتی در تجارت جهانی دانست که دسترسی به مارکیت و رقابت در صادرات را تأمین و توسعه تجارت را مستمر و طرز العمل‌ها را مشخص می‌کند که به اساس آن معاملات مجاز و غیرمجاز تجارتي مشخص می‌شود.

فراهم کردن اجناس در منطقه، تشویق استفاده از استندردهای بین‌المللی و ارتقای ظرفیت تخنیکي افراد در بخش استندردسازی از طریق ورکشاپ‌ها و سمینارها فعالیت می‌کند. او گفت که اداره ملی استندرد یکی از اعضای فعال این سازمان می‌باشد که در تمام جلسه‌های آن اشتراک دارد و در راه برآوردن هدف‌های آن فعالیت‌های معینی را انجام داده است.

در عین حال همایون کبیر، رییس سازمان سارسو یا اداره استندردهای کشورهای جنوب آسیا گفت که کلید کیفیت مواد، استندرد آن می‌باشد.

او گفت که برای رشد و ترقی صدور کالا استندرد لازم است و آن‌ها یک استندرد معیاری و جهانی را دارند.

به نقل از آقای کبیر، سارسو در بخش استندردهای حیوانی، انسانی و تحصیلی، برای یک زندگی خوب فعالیت و هر روز تلاش می‌کنند که کمپنی‌های استندرد شده را در

سطح جهان و افغانستان افزایش دهند. وی نتیجه فعالیت‌های سارسو را اثرگذار خواند و گفت که برای نهادهای مشابه که به مارکیت دسترسی داشته باشند و در آن رقابت بتوانند کمپاین افزایش فعالیت و حمایت راه‌اندازی می‌کنند.

رییس سارسو استندردسازی اجناس را ضروری خواند و گفت که در سکتورهای مختلف تجارتي، کیفیت بالا بازار بیشتر دارد. او یادآور شد که برای بالابردن کیفیت اجناس افغانی و حفاظت آن‌ها، تفاهم‌نامه‌ی همکاری را با نهاد «آی‌اس‌او» نیز به امضا رسانده است.

کشورهای جنوب آسیا به همکاری، سارسو برگزار شده بود.

مسئولان هدف از برگزاری این ورکشاپ را، هم‌آهنگ‌سازی استندردهای منطقه‌ای و نقش آن بر تجارت دانستند.

به نقل از مسوولان، هم‌آهنگ‌سازی استندردهای ملی با استندردهای منطقه‌ای، براساس رهنمودهای سازمان‌های بازرگانی «آرسو» و «آرسی» می‌باشد.

رییس استندردها و کدهای ساختمانی اداره ملی استندرد گفت که سارسو در بخش‌های موانع تخنیکي در تجارت، تسهیل و

تولیدکنندگان کشور خواند و گفت که انکشاف و تطبیق استندردها، نیازمند یک برنامه جامع آگهی‌دهی و به دسترس قرار دادن معلومات به‌روز، برای تولیدکنندگان می‌باشد.

او استندردها را به مثابه‌ی یک عنصر زیربنا و کیفیت حیاتی در تجارت جهانی دانست که دسترسی به مارکیت و رقابت در صادرات را تأمین و توسعه تجارت را مستمر و طرز‌العمل‌ها را مشخص می‌کند که به اساس آن معاملات مجاز و غیرمجاز تجارتي مشخص می‌شود.

ورکشاپ هم‌آهنگ‌سازی استندردهای

ساختماني استفاده می‌شود. وی وعده سپرد که بعد از تکمیل دوره آموزش کارمندان اداره استندرد ملی، علامت استندرد در تمام تولیدات داخلی استفاده می‌شود.

او تأکید کرد که بدون رعایت و حمایت استندرد، رشد اقتصادی و افزایش صادرات و رقابت در تجارت سالم ممکن نیست. در همین حال غلام‌سرور همگام رییس تدوین استندردها و کدهای ساختمانی اداره ملی استندرد که در ورکشاپ هم‌آهنگ‌سازی استندردهای کشورهای جنوب آسیا صحبت می‌کرد، استندرد را یک تجربه جدید برای

حسین حیدری

مسوولان اداره ملی استندرد می‌گویند که «سارسو» یا اداره استندردهای کشورهای جنوب آسیا، افغانستان را در بخش صادرات همکاری می‌کند. نقیب‌الله فایق، رییس اداره ملی استندرد دیروز در یک کنفرانس خبری گفت که سارسو این اداره را کمک می‌کند تا به شکل استندرد کالا را به خارج از کشور صادر کند.

اداره ملی استندرد، عضویت خود در اداره‌های سارسو و استندرد کشورهای حلال اسلامی» را دست‌آورد بزرگ خواند و گفت که با این نهادها همکاری همه‌جانبه دارند.

به گفته مسوولان، اداره ملی استندرد کمتر از هفت سال می‌شود که در بخش‌های تسهیل و کاهش موانع تجارت، بهبود ظرفیت رقابت-سکتور تولیدی، تقویت تبدیل واردات، تسهیل دستیابی به مارکیت‌های منطقه‌ای و جهانی، توسعه صادرات و بهبود و مصونیت مستهلکین فعالیت می‌کند.

هم‌چنان در بهبود و هم‌آهنگی میکانیزم‌های تقویتی برای جلوگیری از عدم مطابقت و استندردها و جلوگیری از تهدیدات بر مستهلکین، از طریق مشارکت سالم، استعمال‌کنندگان و مصرف‌کنندگان نیز کار می‌کنند.

رییس این اداره می‌گوید: «اداره ملی استندرد پنجاه متخصص در بخش تدوین استندرد دارد که تا حال نزدیک به ۶۰۰ استندرد ملی را ساخته است، در بخش صادرات، استندرد تمام قلم‌های صادراتی را داریم، در بخش ساختمان کدهای ساختمانی را داریم، اگر اراده‌ای برای تطبیق آن در اداره‌ها باشد، باور دارم که از وضعیت کنونی ساختمانی، کشور بیرون می‌شود. در بخش‌های برق، مخابرات، محیط زیست، معدن، صنایع دستی و حتا برای گندم استندرد داریم.»

او گفت که اداره ملی استندرد، دارای ده‌ها سیت لابراتوار مدرن و مجهز می‌باشد که در تمامی بندرهای افغانستان، به خاطر آزمایش مواد نفتی و در مرکز در بخش آزمایش مواد

یافته‌های ۸ صبح:

حکومت جلو فعالیت‌های غیر قانونی حزب‌التحریر را نگرفته است

۸ صبح، کابل: یافته‌ها و بررسی‌های روزنامه‌ی ۸ صبح نشان می‌دهد که حزب‌التحریر با پرچم داعشی، از پنج سال به این سو، برخلاف قانون رسانه‌های افغانستان، بیشتر از سه مجله را به چاپ رسانده و در آن به ضد ارزش‌های دموکراسی نشرات داشته است و حکومت در هیچ مورد جلو فعالیت‌های این حزب غیرقانونی، ضد مردم‌سالاری و مخرب نظام را نگرفته است. دریافت‌های ۸ صبح نشان می‌دهد که حزب‌التحریر هم‌چنان یک بنگاه انتشارات به نام «نشر امت» را نیز بدون این که جواز داشته باشد، ساخته و ده‌ها کتاب ضد ارزش‌های دموکراسی را خلاف قانون اساسی، قانون رسانه‌ها و قوانین دیگر حاکم در افغانستان منتشر کرده است.

هم‌چنان بررسی‌های روزنامه‌ی ۸ صبح نشان می‌دهد که حزب‌التحریر با آن که جواز فعالیت در افغانستان ندارد، به گونه‌ی خودسر و غیرقانونی به ایجاد دفتر پرداخته است و رییس دفتر مطبوعاتی‌اش سیف‌الله مستنیر است و از افغانستان نیز به عنوان «ولایه افغانستان» یاد می‌کند و آن را بخشی از حوزه‌ی خلافت اسلامی حزب خود می‌داند.

دریافت‌های روزنامه‌ی ۸ صبح نشان می‌دهد که فعالیت‌های حزب‌التحریر در سراسر افغانستان ادامه دارد و حتا در پایتخت نیز به توزیع نشرات، توضیح و تشریح خلافت اسلامی می‌پردازد.

استفاده از دموکراسی بر ضد

دموکراسی

قانون اساسی افغانستان بر بنیاد اصول دموکراسی، از حقوق اساسی شهروندی مدرن مردم حمایت می‌کند؛ این حقوق شامل آزادی بیان، حق رأی و حق انتخاب می‌باشد. قانون رسانه‌های افغانستان و قانون دسترسی به اطلاعات برای تضمین این آزادی‌ها از سوی دولت در کشور مقرر شده است، اما حزب‌التحریر با سوءاستفاده از آزادی بیان که اصلی پذیرفته‌شده در قانون اساسی افغانستان و دموکراسی در کشور است، بر ضد ارزش‌های دموکراسی قدم برداشته و تبلیغ کرده است.

بررسی‌های روزنامه‌ی ۸ صبح نشان می‌دهد که حزب‌التحریر در افغانستان با پخش تیوری‌هایی که داعش برای تطبیق آنان دست به سلاح و کشتار برده است، پا بر فراز قانون گذاشته است. این حزب بدون این که جوازی از وزارت عدلیه داشته باشد، به فعالیت‌ها، پخش اطلاعات، جلب و جذب افراد و راه‌اندازی گروه‌هایی‌ها پرداخته است و دولت نیز هیچ کاری در برابر آن نکرده است. این حزب هم‌چنان بدون این که برای نشرات خود جوازی از وزارت اطلاعات و فرهنگ داشته باشد، ده‌ها کتاب و مجله را چاپ و پخش کرده است.

حزب‌التحریر، بالاتر از قانون احزاب

بند اول ماده‌ی هشتم قانون احزاب حکم کرده است که «احزاب سیاسی از طرف وزارت عدلیه ثبت می‌گردد»، اما حزب‌التحریر در وزارت عدلیه ثبت نیست و جوازی از این وزارت دریافت نکرده است. هم‌چنان در ماده‌ی ششم قانون احزاب آمده است که احزاب نمی‌توانند «پیروی از اهداف مناقض احکام دین مقدس اسلام و ارزش‌های مندرج قانون اساسی افغانستان» داشته باشند و این بند ماده‌ی ششم قانون احزاب می‌رساند که تمامی احزاب باید اسلامی باشند و ارزش‌های مندرج قانون اساسی را رعایت کنند، ولی حزب‌التحریر فعالیت احزاب زیر چتر دموکراسی و قانون اساسی افغانستان را نادرست می‌داند و از وزارت عدلیه برای فعالیت‌های جلب و جذب و راه‌اندازی گروه‌هایی‌ها جواز ندارد. در حالی که در بند دوم ماده‌ی ششم قانون

احزاب آمده است که احزاب نمی‌توانند «تحریک به تعصبات قومی، نژادی، مذهبی یا ستمی» کنند، اما حزب‌التحریر، با پراکنده‌سازی باور خلافت اسلامی داعشی، زمینه‌های تشدید افراط‌گرایی مذهبی را گسترده می‌سازد.

در بند ششم ماده‌ی ششم قانون احزاب آمده است که نباید احزاب «وابستگی و تمویل از منابع خارجی» داشته باشند، در حالی که رهبر حزب‌التحریر شیخ عطا بن ابو رسته، یک شهروند فلسطینی است و منابع تمویل فعالیت‌های این حزب در افغانستان نیز خارجی است.

شکستن قانون رسانه‌ها

افزون بر نشر و فعالیت غیرقانونی مجله‌ها و رسانه‌های دیگر حزب‌التحریر، تحقیقات ۸ صبح نشان می‌دهد که این حزب یک منبع انتشارات غیرقانونی دیگر نیز دارد. «امت»، ناشر کتاب‌های حزب‌التحریر در افغانستان که هنوز نزدیک به ده کتاب منتشر و توزیع کرده است. بررسی‌های ۸ صبح نشان می‌دهد که این کتاب‌ها، در اکثر ولایت‌های افغانستان توزیع شده‌اند.

«نشرات امت» تا این دم کتاب‌های «منهج»، «نظام اسلام»، «تکتل»، «مفاهیم»، «دیموکراسی نظام کفر است/عمل، تطبیق و دعوت به سوی آن حرام می‌باشد»، «دستور دولت خلافت»، «حزب‌التحریر»، «خلافت»، «میثاق امت»، «امور ضروری در ساختار نفیسه اسلامی» و چندین کتاب دیگر را بدون این که جواز داشته باشد، نشر و پخش کرده است.

«تغییر»، «قیام» و «خلافت» سه نشریه‌ی حزب‌التحریر است که در پایتخت کشور نیز بدون هیچ گونه ممانعتی، هم‌زمان با تبلیغ افراطی مذهبی و بازگشت به گذشته، توزیع می‌شود.

بررسی‌های ۸ صبح نشان می‌دهد که در این کتاب‌ها و رسانه‌ها، حزب‌التحریر به حمایت علنی از خلافت و امارت پرداخته و به شدت جوانان را با نمونه‌دهی از قیام‌های دلخواهش در سوریه و کشورهای دیگر به سوی باور داعشی دعوت کرده است.

یافته‌های روزنامه‌ی ۸ صبح نشان می‌دهد که حزب‌التحریر از پنج سال به این سو، به صورت بسیار گسترده و بی‌باک به فعالیت‌های خود ادامه داده است و جوانان بسیاری را در سراسر کشور و به ویژه در پایتخت شکار و شیفته‌ی ایده‌های تروریست‌پروانه

یافته‌های روزنامه‌ی ۸ صبح نشان می‌دهد که حزب‌التحریر از پنج سال به این سو، به صورت بسیار گسترده و بی‌باک به فعالیت‌های خود ادامه داده است و جوانان بسیاری را در سراسر کشور و به ویژه در پایتخت شکار و شیفته‌ی ایده‌های تروریست‌پروانه کرده است. «تغییر»، «قیام» و «خلافت» سه نشریه‌ی حزب‌التحریر اند. یکی از این نشریه‌ها بیشتر از پنج سال می‌شود که به نشرات خود ادامه می‌دهد، اما حتا یک بار هم در نشر آن مانعی ایجاد نشده است.

خود پنهان نمایند و جنایات خود را با ارتباط دادن به داعش و طالب ببوشانند. اما تلخ‌تر این که این چنین جنایات از چشم حکومت افغانستان پنهان نبوده، اما مصلحت‌شان حکم می‌کند تا خاموشی اختیار کرده و هم‌چنان دست شان با قاتلان این مردم در یک کاسه باشد.

در قسمت دیگری از نوشته‌ی سیف‌الله مستنیر، رییس دفتر مطبوعاتی «حزب‌التحریر - ولایه افغانستان»، آمده است: «برای مردم مسلمان و مجاهد افغانستان درک این مسأله لازم و حیاتی است که درگیر چنین اختلافات بی‌مورد و پیش پا افتاده نشده و انرژی و نیروی شان را برای تأمین منافع حُکام حیل‌گر و خاین به مصرف نرسانند. این حُکام حیل‌گر بیش‌تر از این که پای‌بند به اوامر اسلام باشند، کسانی‌اند که از باداران خود؛ امریکا و اروپا دستور اخذ می‌کنند و به نیابت آن‌ها به حکومت می‌پردازند و درصدد تضمین منافع آن‌ها می‌باشند. پس تلاش نماییم تا با ریشه‌کن کردن ریشه‌های استعمار که عامل تمام بدبختی‌ها و نفاق در سرزمین ما است، خود را از چنگال اختلافات نجات داده و با ایستادن در کنار حزب‌التحریر برای تأسیس خلافت بر منهج نبوت، متوجه رسالت اصلی مان شده تا از جمله کسانی باشیم که در راستای برپا ساختن نظام الهی تلاش می‌نماییم و از جمله سابقون اولین درین مسیر باشیم.»

نشریه‌های حزب‌التحریر، یا شب‌نامه‌ها

در حالی رسم مروج در میان رسانه‌های چاپی در افغانستان این است که در شناسه‌ی نشریه، نام مدیر مسوول، آدرس دفتر، شماره تماس و ایمیل نشریه درج باشد، اما نشریه‌های حزب‌التحریر با آن که آزادانه توزیع می‌شوند، ولی در هیچ کدام‌شان این جزئیات درج نشده است و شبیه شب‌نامه‌ها،

کرده است. «تغییر»، «قیام» و «خلافت» سه نشریه‌ی حزب‌التحریر اند. یکی از این نشریه‌ها بیشتر از پنج سال می‌شود که به نشرات خود ادامه می‌دهد، اما حتا یک بار هم در نشر آن مانعی ایجاد نشده است.

حزب‌التحریر زبان گروه‌های تروریستی در نشرات حزب‌التحریر، «نظام حاکم افغانستان کفری» و رهبران و سران حکومت کنونی «حُکام حیل‌گر و خاین» خوانده می‌شوند. هم‌چنان حزب‌التحریر هم‌سان طالبان امریکا و شریکان بین‌المللی افغانستان را به نام «باداران» یاد می‌کند. حزب‌التحریر در نشرات خود «مردم مسلمان و مجاهد افغانستان» را برای «کندن ریشه‌های استعمار» دعوت می‌کند و نیز از مردم می‌خواهد تا در کنار حزب‌التحریر برای «ایجاد خلافت» یک‌جا شوند.

در بخشی از اعلامیه‌ی نشراتی این حزب می‌خوانیم: «هفتم اکتوبر، مصادف است به پانزدهمین سالروز تجاوز امریکا بر افغانستان. به همین مناسبت دردناک، دفتر مطبوعاتی حزب‌التحریر - ولایه افغانستان، کمپاین سیاسی را تحت نام «پانزده سال ذلت و بحران» آغاز نموده تا نتایج تلخ تطبیق نظام کفری دموکراسی و بدبختی‌های برخاسته از آن را در بخش‌های مختلف زنده‌گی مسلمانان افغانستان بازگو نموده و پلان‌ها و دسیسه‌های استعمار را افشاء و رسوا نماید.» همین گونه این حزب در یکی از تحلیل‌هایش، نوشته است: «افغانستان من حیث یک پروژه ی نظامی برای امریکا زمینه را برای نیروهای اشغال‌گر، شبکه‌های استخباراتی و «قاتلین کرایه‌ی» در سایه نظام کفری دموکراسی مساعدتر خواهد ساخت تا با دست باز به چنین حملات خون‌بار مبادرت ورزیده و خود را در سایه‌ی حمایت به کارگماشته‌گان

چاپ شده‌اند. هم‌چنان چاپ‌خانه‌ای که این نشریه‌ها و کتاب‌ها را چاپ کرده است، نامی و نشانی از خود به‌جا نگذاشته است.

جلب و جذب غیرقانونی، اما آزادانه

مجله‌های حزب‌التحریر با نشر مقاله‌هایی چون «فرضیت تأسیس دولت اسلامی» به دنبال باز کردن راه‌های افراطیبت دینی در کشور اند. هم‌چنان نشر نوشته‌هایی چون «اجتهاد دهر عصر ارتیا»، باور به آغاز دیگر «جهاد» در کشور را القا می‌کند و نیز نشر نوشته‌های زیر عنوان «قانون اساسی افغانستان مخالف نصوص صریح اسلام» دشمنی جوانان با حکومت و نظام حاکم را افزایش می‌دهد. بازبودن فضا و جلوگیری‌نشدن از فعالیت‌های حزب‌التحریر باعث شده است که در سطح کلان‌تر، این حزب به جلب و جذب بپردازد. بر بنیاد بررسی‌های روزنامه‌ی ۸ صبح، این حزب در کابل بیشترین عضو را دارد و پس از آن در ولایت‌های بدخشان، پروان، غور و تخار، شمار پیروانش رو به افزایش است.

وزارت عدلیه: جلوگیری از فعالیت احزاب

ثبت‌نشده، کار نهادهای اجرایی است

در همین حال امان ریاضت، سخنگوی وزارت عدلیه می‌گوید که آنان مسوولیتی در قبال احزابی که ثبت نشده باشند، ندارند. آقای ریاضت می‌گوید: «وزارت عدلیه از فعالیت احزابی که نام‌نویسی و ثبت شده‌اند، نظارت می‌کند و از احزابی که ثبت این وزارت نشده‌اند، وظیفه‌ی نظارتی ندارد.»

وزارت عدلیه هم‌چنان برای آگاهی کامل شهروندان و نهادهای خصوصی، فهرستی از احزاب دارای جواز را که شمارشان به ۶۰ حزب می‌رسد، منتشر ساخته است. در حالی که در این فهرست نامی از حزب‌التحریر وجود ندارد، اما فعالیت این حزب، از سوی اعضای این حزب، بیشتر از همه‌ی احزاب خوانده می‌شود.

سخنگوی وزارت عدلیه هم‌چنان می‌گوید: «ما فهرست احزاب جواز‌گرفته را به نهادهای اجرایی مثل وزارت داخله فرستاده‌ایم و وظیفه‌ی اجرایی در باره‌ی احزابی که جواز نداشته باشند را نداریم.»

وزارت اطلاعات و فرهنگ فهرست

رسانه‌های چاپی را نشر نکرده است

در حالی که وزارت عدلیه برای مرزبندی احزاب دارای جواز و بدون جواز، فهرستی از احزاب دارای جواز را منتشر کرده و هم به نهادهای اجرایی از جمله وزارت داخله فرستاده است، اما وزارت اطلاعات و فرهنگ با آن که می‌داند که بخش نشرات و رسانه‌های حزب‌التحریر جواز ندارد، ولی هیچ فهرستی از رسانه‌ها و انتشارات دارنده‌ی جواز و بدون جواز را نشر نکرده و نیز به نهادهای اجرایی نفرستاده است. آن گونه که بیشتر از سه نشریه‌ی حزب‌التحریر در کابل چاپ و پخش می‌شود، اما بدون بررسی نمی‌توان دانست که آیا این رسانه‌ها جواز دارند و یا خیر و آیا نهادی و جوازی به نام «انتشارات امت» موجود است، یا نه.

صابر مومند، سخنگوی وزارت اطلاعات و فرهنگ می‌گوید: «نشریات حزب‌التحریر قانونی نیستند، اگر این نشریه‌ها پیدا شوند، ما در مورد آن اقدام می‌کنیم، هر کس که در این مورد آیه وزارت اطلاعات و فرهنگ] مراجعه کند و نشریه‌ای خلاف قانون پیدا شود، بررسی می‌شود و نشریه‌هایی که جواز ندارند، به نهادهای عدلی و قضایی فرستاده می‌شوند. ما تا امروز ۲۷۶ مورد تخطی را به کمیسیون بررسی فرستادیم، اما نشریه‌هایی که جواز ندارند، به نهادهای عدلی و قضایی فرستاده می‌شوند.»

یافته‌ها و بررسی‌هایی که روزنامه‌ی ۸ صبح داشته، نشان می‌دهد که در فهرست نشریه‌های دارای جواز وزارت اطلاعات و فرهنگ، نامی از نشریه‌های حزب‌التحریر نیست.

یافته‌های ۸ صبح:

حکومت جلو فعالیت‌های غیر قانونی حزب‌التحریر را نگرفته است

حزب‌التحریر یا داعش نرم؟

شماری از کسانی که از سوی افراد جلب و جذب حزب‌التحریر به گرویدن به این حزب فراخوانده شده‌اند، می‌گویند که آنان افکار نرم و بنیادین گروه‌های تروریستی را پی‌ریزی می‌کنند و حضور افراط‌گرایی مسلح و تروریسم را با نشر و تبلیغ نرم این اندیشه‌ها، در کشور ماندگار ساخته‌اند.

عزیزاحمد، آموزگار در یکی از مکتب‌های خصوصی در خیرخانه می‌گوید که بارها از سوی افراد این گروه، دعوت شده، اما پس از این که چندین روز به سخنان آنان گوش داده، مشخص شده است که این گروه، تنها می‌خواهد فکر افراد را هم‌سو با گروه‌های داعش و طالبان بسازد.

عزیز احمد می‌گوید: «می‌آمدند هر هفته، یک مدت، چند روز گذشت، بعد من فهمیدم که آن‌ها با طالبان و داعش تفاوتی ندارند، یک فرق بین شان است که این‌ها بخش جلب و جذب گروه‌های تروریستی هستند و طالبان و داعش بخش جنگ‌شان است.»

سید عظیم، یکی دیگر از باشندگان خیرخانه است. او که فارغ‌اندکده‌ی ادبیات دانشگاه کابل است و اما اینک به بازگانی رو کرده است، یکی از دیگر از کسانی است که همواره مبلغان حزب‌التحریر به دکان او آمده و دعوتش می‌کردند. او نیز باور دارد که تفاوتی میان خلافتی که داعش و امارتی که طالبان می‌خواهند، با آنچه حزب‌التحریر مطرح می‌کند، نیست و حکومت اگر واقعاً در آینده‌ها خواستار پایان بخشیدن به افکار تروریستی است، فعالیت‌های این حزب را کاملاً ممنوع بسازد و فعالانش را مورد پی‌گرد قرار دهد.

او می‌گوید: «آن‌ها کتاب‌ها و مجله‌هایی را به مرکزهای علمی توزیع می‌کنند که مطالب ضد نظام و افکار طالبان را پخش می‌کنند.» او می‌افزاید که تولید نفرت نسبت به حکومت و دموکراسی - که باعث وضعیتی اندک بهتر شده - باعث می‌شود که فاتحه‌ی دموکراسی و نظام کنونی را بخوانیم.»

درگیری و کشمکش حزب‌التحریر با مقام‌های ولایات پروان و بدخشان

تنها پیش‌بینی مشکل‌آفرینی فعالیت‌های حزب‌التحریر نیست که تا این دم باعث نگرانی آگاهان شده است. در سال‌های گذشته نیز حزب‌التحریر به شدت در جریان یک سال گذشته تفکرات حزب‌التحریری، داعش‌پرور و دموکراسی‌ستیز و ضد نظام، در ولایت‌های مختلف مشکل‌آفرین شده است. در یک مورد، در ولایت تخار یکی از استادان دانشگاه بر ضد رسانه‌ها جهاد اعلام کرد.

در ماه اسد ۱۳۹۲، جدالی میان عبدالصیر سالنگی والی وقت پروان و حزب‌التحریر رخ داد.

آقای سالنگی در یک گفتگوی تلویزیونی در باره‌ی این حزب گفته بود که حزب‌التحریر پس از القاعده «خطرناک‌ترین» گروه است.

او افزوده بود: «حزب‌التحریر از جمله احزابی است که می‌خواهند مردم را به مشکلات سه دهه گذشته برگردانند و این حزب همکار القاعده است.»

والی وقت پروان با بیان این که این حزب در صدد احیای خلافت اسلامی و مخالف انتخابات است، تأکید کرده است که تلاش‌ها برای مهار فعالیت‌های این حزب ادامه دارد.

همچنان در سال‌های اخیر این حزب در ولایت بدخشان نیز مشکل‌های بزرگی را به بار آورده است.

همین گونه ذبیح‌الله عتیق، رییس شورای ولایتی پیشین بدخشان در یک سخنرانی از حزب‌التحریر به عنوان خطرناک‌ترین گروه یاد کرد. او گفت: «حزب‌التحریر تفکر افراط‌گرایی مذهبی را به کودکان و نوجوانان می‌آموزاند و بذر تروریسم را بیشتر می‌کند.»

او می‌گوید در حالی که مردم افغانستان در پی به میان آمدن آرامش و ثبات در کشورشان اند، اما حزب‌التحریر جنگ‌های جاری را با پخش تفکرات داعش و طالبان، «پکه» می‌کند تا بیشتر از پیش تازه شود.

بخش کلانی از معلمان در بدخشان، پیرو حزب‌التحریر اند

همچنان تحقیقات روزنامه‌ی ۸ صبح نشان می‌دهد که از سال‌ها به این سو بخش کلانی از معلمان مؤظف در چارچوب معارف بدخشان، پیرو حزب‌التحریر اند و به جای تدریس مسایل مدرن، برنامه‌های این حزب را تبلیغ و دوردن از آن را حرام می‌دانند.

بازداشت معروف متفکری، ادامه نیافت. این یافته‌ها حاکی از آن‌اند که متنفذی به نام قوماندان باقی، آقای متفکری را از بازداشت‌گاه امنیت ملی بیرون کرده است. این یافته‌ها همچنان نشان می‌دهد که نهادهای عدلی و قضایی در ولایت تخار نیز هیچ پرونده‌ای را به نام معروف متفکری تحت دوران ندارند و به نام حمایت متفکری از افراط‌گرایی و حمایت او از خلافت، پرونده‌ای ایجاد نشده است.

بازداشت حامیان خلافت در دانشگاه‌ها
یکی دیگر از استادانی که در جریان امسال، به دلیل تبلیغ افکار تندروانه بازداشت شد، معروف راسخ، استاد مضمون فرعی ثقافت در دانشکده‌های غیر از شرعیات دانشگاه کابل بود. منابع از امنیت ملی تأیید کرده بودند که وی به اتهام تبلیغ افکار تندروانه بازداشت شده است. گزارش ۸ صبح در ماه ثور سال گذشته حاکی از آن بود که آقای راسخ در جلسه‌های تدریسی خود نظام را تخریب و از خلافت و دولت اسلامی حمایت می‌کرده است. او همچنان در نحوه‌ی حجاب دختران افراطی و سخت‌گیر بوده است. آن‌گونه که شماری از دانشجویان حاضر در جلسه‌های تدریسی او، از وی شکایت فراوان داشتند.

همچنان امنیت ملی به گونه‌ی جدی در سال روان ده‌ها تن از دانشجویان و استادان دانشگاه ننگرهار، یک استاد دانشگاه کابل و یک استاد دانشگاه تخار را به دلیل تبلیغ و حمایت از افکار طالبانی و داعشی بازداشت کرد، اما به گونه‌ی مشخص، هیچ یک از کسانی را که در چارچوب حزب‌التحریر فعالیت کرده باشد، بازداشت نکرده و به نهادهای عدلی و قضایی پرونده‌ی شان را نفرستاده است.

امنیت ملی: در حال جمع‌آوری اطلاعات استیم

تلاش‌های پی هم ما برای به دست آوردن اطلاعات مستند و موثق از واقعات جلوگیری فعالیت‌های حزب‌التحریر توسط امنیت ملی به نتیجه نرسید. بخش مطبوعاتی ریاست عمومی امنیت ملی در این زمینه اطلاعات مستندی در اختیار نداشت و تا دیروز سه شنبه هشتم حمل گفت که در حال جمع‌آوری معلومات در این زمینه استند. یک منبع از امنیت ملی گفت: «معلومات در باره‌ی اجراءات در این زمینه را درخواست کرده‌ایم و در حال جمع‌آوری آن استیم.»

پیش از این، عبدالله عبدالله رییس اجرایی حکومت وحدت ملی افغانستان گفته که حزب‌التحریر در کشور به عنوان شاخه غیرنظامی گروه‌های تروریستی به صورت

همچنان گزارش‌ها از

ولسوالی‌های یفتل و

بهارک می‌رساند که

در پی فعالیت‌های

حزب‌التحریر، روستای

این دو ولسوالی پر

از حضور طالبان شده

است. معلمان در

این مناطق، به جای

تدریس حقوق مدنی و

ارزش‌های دموکراسی

و مسایل امروزی،

خط مشی حزب‌شان

را تبلیغ می‌کنند. این

آموزگاران، با معاش

خود دولت، به ضد

دولت تبلیغ می‌کنند و

سبب رشد طالبان در

مناطق‌شان شده‌اند.

همچنان گزارش‌ها از ولسوالی‌های یفتل و بهارک می‌رساند که در پی فعالیت‌های حزب‌التحریر، روستای این دو ولسوالی پر از حضور طالبان شده است.

معلمان در این مناطق، به جای تدریس حقوق مدنی و ارزش‌های دموکراسی و مسایل امروزی، خط مشی حزب‌شان را تبلیغ می‌کنند. این آموزگاران، با معاش خود دولت، به ضد دولت تبلیغ می‌کنند و سبب رشد طالبان در مناطق‌شان شده‌اند.

تخار، افزایش فعالیت حزب‌التحریر تشویش‌آفرین است

محمدیاسین ضیا، والی تخار، در واکنش به فعالیت‌های حزب‌التحریر گفته است که آنان جوانان را به اعمال ضد دولتی تشویق می‌کند. محمدیاسین ضیا والی تخار، به پژواک گفته بود که فعالیت‌های حزب‌التحریر، در این ولایت افزایش یافته که وی از این اعمال آن‌ها در تشویش است.

رهایی پرسش برانگیز متفکری

در جریان سال روان به دلیل تبلیغ افکار تندروانه، امنیت ملی دو تن از استادان دانشگاه را بازداشت کرد. یکی از این استادان معروف متفکری، استاد دانشگاه تخار بود که بر ضد آزادی بیان جهاد اعلام کرده بود. این استاد دانشگاه، یک بار دیگر اظهاراتی زن‌ستیزانه‌ی ناشی از افکار تندروانه نیز داشت. او همچنان در جریان اعلام جهاد بر ضد رسانه‌ها، هشدار داده بود: «روزی خلافت و دولت اسلامی سزای همه‌تان را خواهد داد.»

اما یافته‌های ۸ صبح نشان می‌دهد که

گسترده فعالیت می‌کند.

آقای عبدالله در دوم قوس در نشست شورای وزیران گفته بود: «در حقیقت این حزب شاخه غیرنظامی احزاب تروریستی است که نسل جوان و مردم را به رفتن به طرف فعالیت‌های تروریستی تشویق می‌کند. این فعالیت‌ها به صورت وسیع صورت گرفته است.»

رییس اجرایی حکومت وحدت ملی افزود: «[این گروه] از نظر ارگان‌های امنیتی بدور نبوده اما تا حال توجهی که باید در مورد منع فعالیت‌های این حزب یا تحت عنوان این حزب می‌شد [نشده]، کار و اقدامی [برای منع آن هم] صورت نگرفته است.» او تأکید کرد که حزب‌التحریر یک حزب سیاسی نیست، بلکه سازمانی مربوط به سازمان‌های تروریستی است، اما با «سوء استفاده» از آزادی و دموکراسی در افغانستان، در راستای اهداف تروریستی و نامنی فعالیت می‌کند.

ریاست اجرایی: چیزی برای گفتن نداریم

هم‌زمان با این که عبدالله عبدالله، رییس اجرایی حکومت در شورای وزیران گفته بود که حزب‌التحریر شاخه‌ی غیرنظامی تروریستان است و باید بر ضد فعالیت آن اقدام شود، اما یکی از سخنگویان ریاست اجرایی، پس از چندین روز درخواست برای دریافت اجراءات حکومت در زمینه‌ی منع فعالیت‌های حزب‌التحریر سرانجام گفت: «در این باره چیزی برای گفتن نداریم.»

پیشینه‌ی مشکل‌آفرینی

با این حال، شماری از نهادهای حامی دموکراسی و فعالان جوان، از جمله «شبکه‌ی جوانان برای اصلاح و تغییر» در سال‌های قبل، از دولت افغانستان خواسته بودند تا جلو فعالیت حزب‌التحریر را بگیرد. در حالی که با گذشت سال‌ها از این درخواست، هنوز حکومت کاری در زمینه‌ی جلوگیری از فعالیت‌های حزب‌التحریر نکرده است.

این شبکه به حکومت افغانستان هشدار داده بود که اگر جلو فعالیت‌های حزب‌التحریر گرفته نشود، ممکن است حزب‌التحریر مانند طالبان به یک تهدید بزرگ در برابر نظام کنونی مبدل شود. این حزب نه تنها با برگزاری انتخابات در افغانستان، برقراری قانون اساسی و روابط این کشور با جهان، بلکه همچنان با امضای توافق‌نامه‌ی امنیتی و دفاعی میان کابل و واشنگتن و دیگر موارد تازه در کشور مخالف است.

پیش از این‌ها منابعی از ریاست امنیت ملی افغانستان هم تأیید می‌کردند که حزب‌التحریر به گونه‌ی پنهانی در افغانستان فعالیت دارد، اما یافته‌های ۸ صبح حالا نشان می‌دهد که هیچ ممانعتی در کار جلب و جذب، نشرات و تبلیغات این حزب در افغانستان وجود ندارد و آنان آزادانه در هر جایی از کشور به تبلیغ و دعوت جوانان به افراط‌گرایی می‌پردازند.

بر بنیاد اطلاعات رسانه‌های جهانی، حزب‌التحریر در سال ۱۹۵۳ میلادی در بیت‌المقدس توسط روحانی فلسطینی تقی‌الدین النبهانی تأسیس شده است. این سازمان خود را در پی خلافت می‌داند و دموکراسی را فریب می‌خواند. این حزب برای برپایی خلافت اسلامی تلاش می‌کند. خلافت اسلامی اصلی خوانده می‌شود که داعش نیز برای برپایی آن تلاش می‌کند، با این تفاوت که داعش افغانستان را با بخش‌هایی از کشورهای هم‌جوار، ولایت خراسان نام می‌نهد، اما حزب‌التحریر از کشورمان به عنوان «ولایه افغانستان» یاد می‌کند.

کشورهای متعددی به آزادی‌های مدنی، این سازمان را «تروریستی» می‌دانند و در اکثر این کشورها فعالیت آن به دلیل اتهام دست‌داشتن در خشونت، ممنوع است.

خون قربانیان حادثه چهارصد بستر

توسط مجلسی ناهپیده گرفته شد

ک: احسان الله بکتاش

هر چند انتظار می‌رفت تا مقام‌های امنیتی در نتیجه استیضاح سلب صلاحیت شوند، اما نمایندگان بدون در نظر گرفتن خون قربانیان حادثه تروریستی شفاخانه چهارصد بستر، پس از انجام «معاملاتی» دو باره آنان را تایید کردند. به گفته او، یک روز قبل از جلسه استیضاح، اکثر نمایندگان روی سلب صلاحیت مقام‌های امنیتی تأکید داشتند، اما در روز دوشنبه تغییر موضع داده و به مقام‌های امنیتی رأی مثبت دادند. خانم آزاد گفت: «این‌ها (نمایندگان) معامله کردند و حتا خون و گلولی بریده‌ی خواهر و برادری در شفاخانه چهارصد بستر بالای این‌ها تأثیر نکرد و رفتند برخلاف توقع مردم

برخی از اعضای مجلس نمایندگان و فعالان مدنی کشور می‌گویند که نمایندگان مردم در مجلس، روز دوشنبه با تایید دوباره مقام‌های ارشد امنیتی، خون قربانیان حمله تروریستی بر شفاخانه چهارصد بستر در کابل را نادیده گرفته‌اند.

روز دوشنبه وزیران دفاع، داخله و رییس عمومی امنیت ملی به دلیل ناتوانی‌شان در جلوگیری از حمله بر شفاخانه چهارصد بستر، از سوی اعضای مجلس نمایندگان مورد استیضاح قرار گرفتند، اما دوباره رأی تایید اکثریت اعضای مجلس را به دست آوردند. ریحانه آزاد از اعضای مجلس نمایندگان، می‌گوید که

مردم افغانستان و حتا خانواده‌های شهدای عزیز ما در شفاخانه چهارصد بستر که حتا گلولی‌شان بریده شده بود، انتظار داشتند که ملت وجدان خود را در نظر گرفته و مقام‌های امنیتی را مرخص بکنند، به خاطر این که این‌ها بی‌مدیریتی و بی‌کفایتی خود را برای مردم افغانستان نشان دادند و نتوانستند از جان و مال مردم افغانستان حفاظت بکنند و همین وظیفه و مسوولیتی که داشتند که باید انجام می‌دادند که ندادند

تصمیم گرفتند.»

ریحانه آزاد هم چنین افزود: «مردم افغانستان و حتا خانواده‌های شهدای عزیز ما در شفاخانه چهارصد بستر که حتا گلولی‌شان بریده شده بود، انتظار داشتند که ملت وجدان خود را در نظر گرفته و مقام‌های امنیتی را مرخص بکنند، به خاطر این که این‌ها بی‌مدیریتی و بی‌کفایتی خود را برای مردم افغانستان نشان دادند و نتوانستند از جان و مال مردم افغانستان حفاظت بکنند و همین وظیفه و مسوولیتی که داشتند که باید انجام می‌دادند که ندادند. در نتیجه مدیریت ضعیف این‌ها [مقام‌های امنیتی] ما هر روز فرزندان خود را در سنگرها از دست می‌دهیم.»

هم چنین عزیز رفیعی رییس مجمع جامعه‌ی مدنی و از آگاهان سیاسی کشور نیز، از اقدام روز دوشنبه اعضای مجلس نمایندگان در تایید دوباره مقام‌های ارشد امنیتی، به عنوان چشم‌پوشی از یک «جنایت» یاد کرده است. آقای رفیعی گفت: «برخورد روز دوشنبه اعضای پارلمان با وجودی که توجیهاتی برای رد صلاحیت هم وجود داشت، یک چشم‌پوشی بسیار بزرگ از جنایتی است که متأسفانه در افغانستان صورت گرفته و این جنایت باید بسیار به صورت جدی پی‌گیری و ابعادش سنجیده می‌شد. متأسفانه حادثه روز دوشنبه بار دیگر نشان داد که پارلمان هنوز هم در خواب است و در یک معامله بسیار ناکارآمد با دولتی که متأسفانه از ارایه خدمات ابتدایی که امنیت و مصونیت شهروندان است، دخیل ساخته است.»

عزیز رفیعی افزود که اعضای پارلمان نسبت به خون قربانیان حوادث امنیتی، به ویژه حادثه چهارصد بستر، سهل‌انگاره برخورد کردند.

برگزاری انتخابات برای رفع مشکل

با این حال، ریحانه آزاد می‌گوید تا زمانی که انتخابات پارلمانی برگزار نشود، شهروندان کشور نباید انتظار کارهای مفیدتر و بهتری از اعضای فعلی مجلس داشته باشند. به گفته او، نمایندگان موجود در یک «معامله» قوی با حکومت قرار گرفته و حکومت نیز تلاش دارد تا با نمایندگان موجود به پیش برود. خانم آزاد می‌افزاید: «حکومت نمی‌خواهد انتخابات را برگزار کند و هر روز به تأخیرش می‌اندازد. به همین خاطر است که یک گروه معامله‌گر را در پارلمان دارد و به صورت ماهوار از حکومت معاش می‌گیرند و این گروه تأثیر عمده‌ای بر خانه ملت گذاشته است. به نحوی حکومت خانه ملت را به گروگان گرفته و این‌ها [را] با معاش نقدی ماهوار و تقریبا، دهن‌شان را بسته و طرفدار خود ساخته است.»

این عضو مجلس نمایندگان تأکید کرد که شهروندان افغانستان نیز مسوولیت دارند که بر حکومت فشار وارد کرده تا انتخابات پارلمانی را زودتر برگزار کند. به گفته او، یگانه امید و انتظار شهروندان از نمایندگان مجلس بود، اما این انتظار در نتیجه عمل‌کردهای اخیر نمایندگان از بین رفته است.

عزیز رفیعی نیز می‌گوید که شهروندان افغانستان در چگونگی انتخاب نمایندگان‌شان مسوولیت دارند. به گفته او، هر چند در انتخابات‌های گذشته آرای مردم در چگونگی تعیین افراد جدید در نهادها نقشی نداشته، اما باید هوشیارانه نسبت به انتخابات آینده برخورد کنند.

شهروندان کشور نیز پس از ابقا شدن مقام‌های امنیتی اعضای مجلس نمایندگان را مورد انتقاد شدید قرار داده و آنان را متهم به معامله با حکومت کردند.

گفتنی است که فارم‌های ماهی‌پروری، بیشتر با سرمایه‌گذاری خصوصی در کشور فعالیت می‌کنند.

در دو سال گذشته بیش از ۷۵۰ فارم ماهی‌پروری در ولایت‌های مختلف افغانستان، به خصوص در قندهار و ننگرهار، توسط سکتور خصوصی ایجاد شده است.

افغانستان دارای بستر و فضای مناسب برای انواع فعالیت‌های زراعتی و مالدارانی است.

به گفته‌ی آگاهان، این ظرفیت‌ها، نیازمند سرمایه‌گذاری‌های سکتور خصوصی و دولت است تا در راستای انکشاف بخش‌های مختلف، زمینه‌های بهتر کاری را برای مردم مساعد سازند. در حال حاضر در

سراسر افغانستان ۱۲۲۰ فارم ماهی گرم‌آبی در ۱۲ ولایت کشور و ۵۰ فارم سردآبی در ۹ ولایت دیگر ایجاد شده است که همه از سوی سکتور خصوصی اداره می‌شود.

به گفته مسوولان وزارت زراعت، در جریان سال ۱۳۹۵ پنجاه هزار چوپه ماهی در بند سلما رها شده و بیست‌هزار چوپه ماهی دیگر، در فارم قرغه پرورش داده شده‌اند. گفتنی است که وزارت زراعت، فارم مادری ماهی‌پروری قرغه را دوباره احیا کرده که

در این فارم در حال حاضر هفت هزار ماهی نسلی آماده تخم‌گذاری‌اند. با شروع تخم‌گذاری این تعداد ماهی‌ها، نیازمندی افغانستان از بابت خرید چوپه‌ماهی برطرف می‌شود و افغانستان از این ناحیه به خودکفایی خواهد رسید.

فارم‌های فعال ماهی‌پروری در کشور، بخشی از گوشت مصرفی ماهی بازارهای کشور را اكمال می‌کنند، اما فرصت برای کار و سرمایه‌گذاری در این عرصه بیشتر از هر زمان دیگر است و این صنعت در افغانستان رو به رشد می‌باشد.

او می‌گوید که زندگی در کنار حوض ماهی‌ها و شرشر آب و فضای زیبای طبیعت، حال و هوای دیگری برایش می‌دهد.

غلام‌نبی که با یک فارم و پول اندک شروع به کار کرد، اما حالا سرمایه‌اش به ۱۳۵ هزار دالر افزایش یافته و مالک هفت حوض ماهی‌پروری است.

او از فایده یک حوض، شش فارم دیگر را ساخته است و در حال حاضر ۵۲ هزار ماهی قزل‌آلای رنگین کمان را که از ماهی‌های با ارزش دنیا است، در هفت فارم پرورش می‌دهد.

غلام‌نبی برای اولین بار که علاقه‌مند به ساخت فارم پرورش ماهی شده است، به تعداد دوصدهزار تخم ماهی را از کشور دنمارک، با هزینه شخصی‌اش خریداری کرده و به افغانستان آورده است.

وی می‌گوید که چندین سال در کشور ایران، نیز مصروف کار ماهی‌پروری بوده است، اما به دلیل داشتن محبت به وطن و مردم، به کشور آمده است و ماهی می‌پروراند.

او یادآور می‌شود که در حال حاضر در حدود ۲۶ تن ماهی آماده‌ی فروش دارد.

با این حال، ماهی قزل‌آلای رنگین کمان که از بهترین نوع ماهی‌ها در دنیا است، خریداران زیادی دارد.

گوشت این ماهی به دلیل لذت‌خوش، خریداران زیادی دارد و در حال حاضر هر کیلوی آن، در کشور ۵۰۰ تا ۷۰۰ افغانی است که نسبت به گوشت ماهیان دیگر، بهایش سه برابر می‌باشد.

آموزش برای مردم، گوشه‌ی دیگری از فعالیت این فارم‌ها است.

هم‌اکنون نه تن که دو تن‌شان بانوان‌اند، نیز در فارم‌های غلام‌نبی مصروف آموزش‌اند.

ایجاد هفت فارم ماهی‌پروری در ولایت فاریاب

محمدتمیم صدیقی

آلای رنگین کمان دارم.»

او از شروع کارش در کشور می‌گوید که در ساخت‌وساز فارم ماهی با مشکل‌ها و چالش‌های فراوان روبه‌رو بوده، اما هیچ‌گاه از تصمیم و اراده‌ای که داشته ناامید نشده و سرانجام موفق به ساخت اولین فارم ماهی‌پروری در ولسوالی گرزبوان ولایت فاریاب به مساحت ۱۲۰ متر مربع شده و به آرزوی دیرینه‌اش رسیده است.

غلام‌نبی با کوله‌باری از تجربه و دانش به تازگی از خارج به زادگاهش (ولایت فاریاب) برگشته و به ساخت فارم ماهی‌پروری در ولسوالی گرزبوان آن ولایت پرداخته است.

غلام نبی مرد خوش‌برخورد و بشاشی است. او می‌گوید: «با سهم اندک، به مردم و وطنم خدمت می‌کنم، شکر خدا هفت فارم ماهی‌پروری از نوع مشهور آن، قزل

www.8am.af

www.facebook.com/8am.af

Twitter: @HashteSubhDaily

صبح

صاحب امتیاز: سنجر سهیل
مدیر مسوول: پرویز کاوه
معاون مدیرمسوول: مجتبی هاشمی ۰۷۶۶۶۴۴۶۶۴
تحلیگر ارشد: فردوس کاوش
دبیر بخش سیاسی: فریدون آژند ۰۷۹۷۴۱۶۰۶۲
دبیر بخش ادب و فرهنگ: شایان فریور ۰۷۰۰۷۰۹۰۹۸ shayanfa@gmail.com

Publisher: Sanjar Sohail sanjarsohail@yahoo.com

Editor-in-Chief: Parwiz Kawa parwiz_kawa@yahoo.com

Deputy Editor-in-Chief: Mujtaba Hashemi +93 766644664

ویراستار: نورالعین
خبرنگاران: وحید پیمان، سهیلا وداع خموش، حسین حیدری، زینب فرمند
همه‌انگهی خبر: ظفر شاه رویی ۰۷۹۹۳۱۹۵۳۴
صفحه آرایی: خیبر رحیمی - مصطفی سروری - مهدی فرهاد - غلامرضا مجیدی
ویراستار: احمدضیا محمدی ۰۷۰۸۱۴۴۰۴۷
پذیرش اعلان: نشانی پستی: صندوق پستی ۱۹۱۱، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان
نشانی دفتر کابل: ایستگاه برج برق، سرک کوله‌پشته، ناحیه چهارم، کابل
ایمیل روزنامه: Afghanistan_8am@yahoo.com
۸ صبح در ویرایش و پیرایش مطالب وارده دست باز دارد.
به جز سرمقاله، آرای مطرح شده در مقالات به نویسندگان آن برمی‌گردد.

عزیزی بانک
Azizi Bank

عزیزی بانک، بانک مورد اعتماد همه

مژده به اداره های دولتی، مؤسسه های داخلی و خارجی
تا اکنون کارمندانی که تنخواه ماهانه شان را از طریق عزیزی بانک دریافت کرده اند، از ما خوشنود استند؛ چون عزیزی بانک به «سرعت و دقت» تأکید دارد. شما هم می توانید در عزیزی بانک برای کارمندان تان «حساب معاش» ایجاد کنید و از خدمات رایگانی ماشین های انومات صرافتی ما بهره مند شوید.

www.azizibank.af 1515

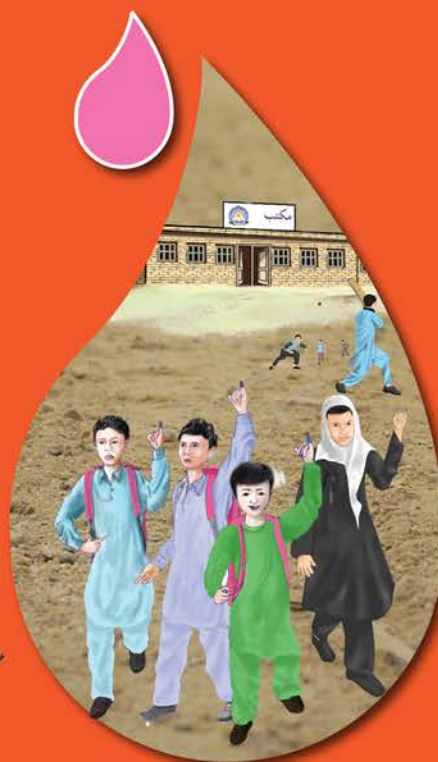
11th Year ◇ No: 2594 ◇ Wednesday ◇ 29 March , 2017 ◇ Price: 20 Afs

مرض پولیو تداوی ندارد

مرض پولیو اطفال را برای همیشه فلج میسازد،
و حتی سبب مرگ آنها میگردد.

یگانه راه جلوگیری از مرض پولیو، واکسین نمودن تمام اطفال با دو قطره
واکسین ضد پولیو در هر دوره الی سن پنج سالگی آنها میباشد.

دو قطره واکسین پولیو، برای هر طفل در هر دوره الی سن پنج سالگی

اطفال شما واقعاً ضرورت دارند
که توسط دو قطره واکسین ضد پولیو واکسین شوند.

• اگر طفل شما در جریان کمپاین پولیو واکسین نشده اند،
او را فوراً به نزدیکترین مرکز صحتی ببرید.

• طفل تان را بطور منظم به نزدیکترین مرکز صحتی ببرید
تا او را در مقابل امراض کشنده دیگر مانند توبرکولوز،
زردی سیاه پولیو و سرخکان واکسین نمایند.

اگر اطفال شما مریض، در حال خواب و یا نوزاد باشند، نیز در معرض مبتلا شدن
به مرض پولیو قرار دارند و باید واکسین شوند.

طفل خوابیده

طفل مریض

طفل نوزاد